

Onze Vogels

NUMMER 12 | DECEMBER | 2023

Nederlandse Bond
van Vogelliefhebbers

ssel

De

INHOUD

In deze uitgave

Vertrouw Buienradar nooit! 5		20 De goudfazant
De beginnende kromsnavelkweker - Het houden van kromsnavels - Deel 9 6		24 Rijstvogel in avicultuur 4
Vogels in je smartphone 9		26 Alle begin is moeilijk 2
Praatje over kleurkanaries 12		28 Keuren met de hete adem van de inzenders in de nek
Niet alleen vogels op de Noordshow in Hardenberg 14		30 Voor jeugdkampioen Tycho van der Meer (6) uit Harlingen telt alleen de blauwe kleurgrasparkiet
Een reis door Madagaskar - deel 3 16		

En verder

4	Column voorzitter
31	Column keurmeester
32	Bondsmededelingen
34	Colofon
35	Kalendervogel

Coverfoto:
Haan gele goudfazant
© H.Branje

Wat gaat het worden?

Goh, wat heb ik het vaak gehoord.....! "Alles voor elkaar en geen controle gehad"!

Albert Zomer, voorzitter

Wij zijn de laatste tijd natuurlijk weer overstelpt met allerlei gewijzigde regeltjes. Het ene was nog niet binnen of het andere rolde weer in de mailbox. Eigenlijk zou ik alles wel via de spam box willen laten verdwijnen. Control, Alt, Delete en nergens meer naar kijken. Toch zijn er afdelingen en markten die controle hebben gehad.

Het zal vast niet overal perfect voor elkaar geweest zijn, maar ook hier zitten wij in een leerproces en in een proces van acceptatie. Een proces dat trouwens bij meerdere landen in Europa allang en breed is ingevoerd. In sommige landen moet elk lid bekend en geregistreerd staan bij de overheid en sommige overheden delegeren dat registreren naar de vogelorganisatie. Die vogelorganisaties voeren dus de registratie uit. Als NBvV hebben wij met elkaar door de jaren heel veel bereikt, samen met de andere zusterorganisaties. Van de Vogelwet, naar het Vogelbesluit en zodoende het mogen houden van veel meer soorten vogels, mits aan bepaalde voorwaarden voldaan wordt, zoals de EC ring. Nu moeten wij als NBvV organisatie bereiken dat wij als vogelliefhebbers in vrijheid, maar binnen redelijke kaders van de wet, het houden van dieren als hobby uit kunnen blijven voeren. De regelgeving die het hobbymatig houden van dieren

zwaar bemoeilijkt, moet vereenvoudigd worden. Dit mede omdat de huidige regels, die uiteindelijk bedoeld zijn om misstanden te voorkomen, ook ons als goedwillenden enorm treft. De huidige regelgeving beperkt de vrijheid van elk individu in onze hobby; dat is nu immers het overwegende gevoel.

Brieven zijn naar alle fractievoorzitters van de 2e Kamer gegaan. Ja, ook naar de Partij voor de Dieren. Wij kunnen de reactie alleen maar afwachten. Ook de publieke omroep is opgeroepen aandacht te besteden aan ons probleem. Ik hoop dat het wat gaat worden met het appèl op onze volksvertegenwoordigers. Maar zoals u allen weet zijn de problemen op dit moment van een hele andere orde in de wereld en ook in Nederland. Terecht ligt daar de aandacht op dit moment.

Wat mogen wij blij en dankbaar zijn dat wij in een relatief rustig en vooral veilig Nederland kunnen leven. Een week na de verschrikkelijke gebeurtenissen in Israël zou ik met een collega keurmeester naar Palestina voor een keuring in Bethlehem. Deze reis hebben wij uiteraard afgeblazen. Je moet het gevaar niet opzoeken. Hopelijk komt er snel een eind aan de ellende voor alle partijen, want onschuldige burgers aan beide zijden zijn extreem de dupe van dit geweld. Wat gaat het worden, komt het weer goed? Deze onrust houdt velen bezig. De beelden zijn vreselijk en hebben veel impact. Het leven hier in het andere deel van de wereld gewoon door, maar toch is het maar vijf

uur vliegen hier vandaan.

De eerste nationale shows en speciaalclub tentoonstellingen zijn achter de rug en voor mij dus ook de eerste keuringen. Wat zaten er weer geweldige vogels bij. Resultaten om je vingers bij af te likken. Zo bezocht ik in mijn spaarzame vrije tijd de Nationale show van de SNGN (Natuurbroed Gouldamadines). Wat gigantisch om zoveel Goulds in allerlei variaties bij elkaar te zien. Ook enkele regio's van de OPC hebben volop vogels ontvangen, zo waren er in Friesland over de 500 en in Overijssel over de 300 vogels ingeschreven. Onze hobby leeft en de verplichte documenten? Ach, je moet er even voor gaan zitten, maar het lukt! Zo zal het ook gaan met de afdelingsshows, hopelijk met veel vogels en veel bezoek. Op naar het NK in Hardenberg. Ik hoor enthousiasme, maar ook kritische geluiden, dat kan en mag uiteraard. Laten wij eerst eens afwachten wat het gaat worden en dan zien we wel verder!

Ik wens u in ieder geval een goede december maand toe. Vrede voor iedereen en een goed 2024! Ik hoop u te zien in Hardenberg.

**VOLIERE
SAMAN**
M. 06-51145525
INFO@VOLIEREBOUWSAMAN.NL | WWW.VOLIEREBOUWSAMAN.NL

Voor al uw vogelbenodigdheden
WIM VAN DE LUSTGRAAF
www.wimvandelustgraaf.nl

Vertrouw Buienradar nooit!

© Rik Meerema

De dag ervoor beloofden de weerprofeten al dat het voor de zoveelste dag op rij baggerweer zou worden, maar toen ik best laat de avond ervoor buienradar checkte kreeg ik toch hoop. Volgens Buienradar leek de ochtend droog te starten en dat was gunstig. Op ongeveer 10 kilometer van mijn huis zwom al weken een IJseend, die ik dat jaar al drie keer gedipt had. Gedipt is het woord dat mensen die actief vogellijstjes bijhouden (twichers) gebruiken als ze actief naar een vogel op zoek zijn geweest, maar deze niet hebben gevonden. De IJseend zat al weken op dezelfde plek, behalve als ik vrij had. Juist op die momenten zocht hij een ander onderkomen en bleek onvindbaar.

Ik wilde tijdig opstaan om het eendje voor mijn jaarlijst te scoren, maar vanaf zonsopkomst regende het onophoudelijk. Pest Buienradar! Veel goesting om er op uit te gaan en mijn jaarlijst aan te vullen had ik dan ook niet. Anderzijds zat het mij niet lekker dat het eendje er waarschijnlijk vrolijk rondzwom terwijl ik binnen zat te kniezen en twijfelen. In de veronderstelling dat het toch een keer moet stoppen met regenen checkte ik de hele ochtend ieder kwartier buienradar. En ja hoor, rond half twee leek het even droog te worden. Iets wat mijn vader op een dag als vandaag een 'droge bui' genoemd zou hebben.

Met het idee dat het rond half twee droog zou zijn, stapte ik om kwart over één in de auto en reed naar de plaats waar het eendje de laatste weken steeds gezien was. Hoe dichterbij de plaats van bestemming kwam, hoe harder het leek te gaan regenen! Pest Buienradar! Eenmaal ter plaatse ontrok de regen ieder zicht op het water. Ik checkte de site nog maar even. Op mijn telefoon opende zich een totaal ander overzicht dan een kwartier eerder thuis. De rest van de middag onophoudelijk regen! Daar ging mijn IJseendje. Snert Buienradar!

Daar zat ik in de auto, inwendig te vloeken op die verrekte website en ik wilde net weer teruggaan, toen het gebeurde. Terwijl het volgens Buienradar aan het hopen was, werd het ineens iets lichter. Niet dat het helemaal droog werd, dat niet, maar het water werd zichtbaar en een stuk verderop zwom de IJseend! Snel maakte ik een paar (bewijs)foto's. Geen geweldige plaatjes maar toch. Zo zien je maar, vertrouw Buienradar nooit!

IJseend op de foto is een eerste winter mannetje. Tegen de tijd dat de mannetjes hun prachtkleed hebben zijn ze weer vertrokken naar het hoge noorden.

seel

De

De beginnende kromsnavelkweker

- Het houden van kromsnavel -

Deel 9

© Adri van Kooten

sel

Ziekten bij kromsnavel 2

Legnood

Van legnood is sprake wanneer de vrouwelijke vogel haar ei niet kan leggen. Ze verlaat dan het nest en gaat met opgezette veren op de bodem zitten. Dit treedt het vaakst op bij te jonge poppen. Grote wisselingen in de temperatuur en hevige kou kunnen eveneens legnood veroorzaken.

Therapie

Poppen met legnood moeten zeer voorzichtig worden gevangen. Daarna moeten ze in een vochtige warme doek worden gewikkeld en boven een pan kokend water gehouden worden (denk om brandwonden!). Bij dit alles is het aan te bevelen de cloaca in te smeren met slaolie. Een andere therapie die kan worden toegepast is het achterlijf van het popje beurtelings in warm (handwarm!) en koud water te dompelen. Ook hier is het aan te bevelen de cloaca in te smeren met slaolie. Een derde mogelijkheid is enkele druppels lauwe slaolie met een spuitje (zonder naald!) in de cloaca te druppelen. Bedenk dat het ei onder geen voorwaarde in het vogellichaam mag breken, omdat dit ongetwijfeld de dood van de pop tot gevolg zal hebben.

Ontstoken ogen

Ontstoken ogen willen nogal eens voorkomen in de wintermaanden. Ook in overbevolkte vogelverblijven alsmede bij het transport van vogels wil dit probleem zich nogal eens voordoen. Veelal treedt dit ook op bij slecht geventileerde vogelverblijven. In het laatste geval dient de ventilatie te worden verbeterd. Oogstekingen worden ook wel eens gezien bij vogels met te lange nagels. Bij 'het krabben' van bijvoorbeeld de kop kan gemakkelijk het oog geraakt en verwond worden. Controleer daarom regelmatig de nagels zodat deze niet tot verwondingen kunnen leiden.

Therapie

Behandel het ontstoken oog met boorwater. Het uitwassen dient te geschieden met een daarin gedrenkt watje. Daarbij mag ieder watje slechts één keer worden gebruikt. Een hardnekkige oogontsteking zal behandeld moeten worden met (antibiotica) oogzalf, bijvoorbeeld globenicol of chlooramfenicol 1% + vitamine A-oogzalf of oogdruppels, bijvoorbeeld Decadron (met neomycine). Deze medicijnen zijn bij een dierenarts te verkrijgen.

Ornithosis (vogelziekte)

Ornithosis, ook wel vogelziekte genoemd, is sterk verwant aan psittacosis of pape-

gaaienziekte. De verwekkers van beide zijn virussen. Vogel- en papegaaienziekte hebben geen erg duidelijke symptomen. Deze komen nog het meest overeen met de verschijnselen zoals die gezien worden bij griep. Het zijn: opgezette veren, kortademigheid, ontstoken ogen en een 'lopende' neus. Door de neusafscheiding zien we bij de vogels vaak vieze veren. De ziekte is zowel voor vogels als mensen besmettelijk!

Therapie

In geval van ornithosis of psittacosis zal een dierenarts moeten worden geconsulteerd. Hij zal antibiotica voorschrijven.

Psittacosis (Papegaaienziekte)

Zie bij ornithosis.

Reo-virus

Bij een besmetting met het reo-virus vertonen de vogels de symptomen van papegaaienziekte, maar de medicatie daarvoor slaat niet aan. De ene dag zijn ze klinisch nog gezond en de andere dag stoppen ze met eten en krijgen ze een groene ontlasting. Al snel zit hier ook bloed bij en vermageren ze. Meestal sterven ze binnen enkele dagen. Het reo-virus tast het immuunsysteem (milt en lever) van de vogels aan en kan in korte tijd leiden tot een sterfte van tussen 10 en 100% van de vogels in een

Popje van de grasparkiet met legnood

Valkparkiet met een ontstoken oog

Grasparkiet met schurftmijt (scaly face)

De

collectie. Het virus komt eigenlijk vooral voor bij de grote Australische parkieten. Er is niet zo zeer besmettingsgevaar voor kanaries, tropen, duiven enz.

Of besmetting met het reo-virus heeft plaatsgevonden kan alleen na onderzoek van de dode vogels worden vastgesteld. Het virus wordt vooral overgebracht via de ontlasting.

Therapie

Besmetting met het reo-virus is niet met medicamenten te behandelen. Het is daarom van belang een zeer goede hygiëne in acht te nemen teneinde besmetting en uitbreiding hiervan te voorkomen.

Schurftmijt

Schurftmijten leven dag en nacht op de vogels en veroorzaken wrachtige woekeringen. Ze graven gangen in de huid en voeden zich onder meer met huidweefsel. De verschijnselen zijn veelal het eerst waarneembaar bij de washuid van de snavel. De aandoening is besmettelijk voor andere vogels.

Therapie

Een met schurftmijt besmette vogel moet worden behandeld met een insecticide. Ernstige woekeringen dienen eerst enkele dagen met een insecticide te worden geweekt. Daarnaast kunnen ze met zuurvrije vaseline worden ingesmeerd, zodat de mijten worden afgesloten van zuurstof. Denk er wel om dat de neusgaten vrij blijven. Raadpleeg bij met schurftmijt besmette vogels een dierenarts.

Snavel- en veerrotziekte (Pbfd)

De laatste jaren zijn steeds meer papegaaien besmet geraakt met de snavel- en veerrotziekte, ook wel Pbfd (psittacine beak &

feather disease) genoemd.

Deze ziekte, die veroorzaakt wordt door een virus, komt in twee varianten voor, te weten in de veren en in het bloed.

Wanneer de papegaai het in zijn veren hoeft hij nog niet ziek te zijn, maar kan hij op dat moment deze aandoening wel aan andere papegaaien overbrengen. Als na drie maanden er weer getest wordt zijn er twee mogelijkheden. Of de vogel is het virus kwijt uit zijn veren (hij is dan gewoon weer gezond) of het is in zijn bloed gekomen. Wanneer het laatste het geval is zal hij sterven omdat er voor deze ziekte nog geen medicatie is. De snavel- en veerrotziekte wordt veroorzaakt door een virus dat de cellen van de veren en de snavel besmet en doodt. Daarnaast tast het de cellen van het afweersysteem aan waardoor de vogel vatbaar wordt voor andere ziektes. Voor zo ver bekend zijn alleen parkieten en papegaaien gevoelig voor het virus.

Overdracht

De overdracht vindt meestal plaats door stofdeeltjes van huidschilfers, ontlasting en ook door contact tussen ouder- en jonge vogel (draggers dus).

Diagnose

Een juiste diagnose is alleen door een dierenarts te stellen. Deze zal een stukje veer en een paar druppeltjes bloed afnemen en deze voor onderzoek opsturen. Kenmerken van besmette vogels kunnen zijn:

- veren die op onverklaarbare wijze uitvallen;
- veren die abnormaal dikke veerschachten hebben;
- groeiachterstand (bij jonge vogels);
- gestold bloed op de uitgevallen veren;
- open rode plekken op de plaats waar de veren zijn uitgevallen;

- doffe bevedering;
- gewichtsverlies;
- veranderd eetpatroon;
- minder actief;
- dunne groene ontlasting;
- in het jongste stadium van deze ziekte zal bij besmette vogels de snavel glimmend worden door het ontbreken van de poederdonscharen. Vervolgens zal bij het verzorgen van de veren de snavel zwart worden in plaats van grijs. Ook treden er beschadigingen op aan de binnenzijde van de bovensnavel (bij jongere vogels werkt het virus sneller dan bij oudere).

Let wel, de genoemde kenmerken kunnen een indicatie zijn voor Pbfd maar natuurlijk ook van andere al dan niet onschuldige ziekten. Daarom is het aan te raden altijd een bezoek te brengen aan een deskundige dierenarts voor de meest betrouwbare diagnose. Ook bij vogels met een goed afweersysteem, is het aan de buitenkant zeer moeilijk te constateren of ze besmet zijn met dit virus.

Incubatietijd

Drie weken na besmetting kunnen zich de eerste ziekteverschijnselen openbaren. Dit hangt echter af van de leeftijd, de ontwikkeling van het verenpatroon, de intensiteit van het virus en het immuumsysteem van de vogel. Hoewel jonge papegaaien het meest gevoelig zijn voor het virus, zijn ouderen ook vatbaar.

Preventie

Ter preventie dient bij de aankoop van papegaaien een keuringsrapport aanwezig te zijn met daarin de uitslagen van onder andere de Pbfd-test. Aangezien dit dure testen zijn, worden deze niet vaak door de handelaren en kwekers uitgevoerd. Een

Geelkuifkaketoe met Pbfd, duidelijk zijn de beschadigde veren te zien.

Aan vogels met een worminfectie dient een anti-wormmiddel toegediend te worden.

Elke liefhebber dient in het bezit te zijn van een ziekenkooi zodat een zieke vogel warm gezet kan worden.

manier om de ziekte niet te verspreiden en uit te bannen is in ieder geval geen (baby) papegaaï te kopen zonder certificaat. Hoewel deze vogels veelal wat duurder zijn geeft een geteste vogel wel de zekerheid dat hij/zij gezond is.

Therapie

Een besmette vogel dient direct uit het bestand te worden verwijderd. Verder dient een zeer goede hygiëne te worden toegepast. Verwijder nauwgezet alle ontlasting zonder dat er stofvorming optreedt. Er zijn geen ontsmettingsmiddelen die het probleem kunnen verhelpen. Daarom is het verstandig om elke vogel die in een bestand wordt opgenomen aan een bloedonderzoek te onderwerpen. Ga hiervoor naar een kundige vogelarts.

Vederluizen/vedermijten

Vederluizen en vedermijten kunnen veeruitval veroorzaken. Ook remmen ze groeiende veren in hun ontwikkeling.

Therapie

Voor het stellen van de (juiste) diagnose is het raadzaam veren op te sturen of mee te nemen naar een dierenarts. Ze dienen dan wel, direct nadat ze zijn uitgetrokken, in een goed afgesloten plastic zakje te worden gedaan. Gebruik geen veren die op de bodem liggen, de luizen of mijten zitten hier namelijk niet meer op! Vederluizen en vedermijten moeten bestreden worden met een insecticide. Raadpleeg bij een besmetting van vederluis of vedermijt een dierenarts.

Wormen

Een wormbesmetting vindt plaats doordat de vogel wormeieren of larven van be-

smette vogels opneemt. Bij een chronische worminfectie zien we een algehele achteruitgang in conditie en vermagering. Indien niet wordt ingegrepen zal de vogel uiteindelijk sterven. Vooral jonge vogels blijken gevoelig voor worminfecties. We zien deze vooral in de warme zomermaanden optreden. Er kan onderscheid worden gemaakt tussen worminfecties in het darmkanaal en worminfecties in de luchtwegen.

Therapie

Vogels met een worminfectie dienen met een zogenaamd anti-wormmiddel, bijvoorbeeld ivomectine of levamisole, te worden behandeld. Dit dient strikt volgens voorschrift te worden toegediend. Een goede methode is het in te geven met behulp van een druppelpipet of kropnaald. Ook kan het middel via het drinkwater worden verstrekt. Gezien het besmettingsgevaar dient tijdens de wormkuur de voliëre te worden gereinigd en moeten nieuwe zitstokken worden aangebracht. Na de wormkuur, die veelal uit twee fasen bestaat, dient ook het binnenverblijf te worden gereinigd en ontsmet. Hierbij horen ook de drinkfonteinnetjes en voerbakken alsmede eventueel aanwezige broedblokken.

Zieke vogel en ziekenkooi

Bij een zieke vogel is de warmteregulatie verstoord en daarom zal hij in de regel minder voer op gaan nemen dan normaal. Dit heeft tot gevolg dat hij vermagerd en na verloop van tijd moeite zal krijgen zijn lichaamstemperatuur op peil te houden. Door 'bol' te gaan zitten probeert hij vervolgens zijn lichaamswarmte zo goed mogelijk van de omringende lucht te isoleren. In dit stadium is het dan ook erg belangrijk dat de vogel extra warmte krijgt. Deze kan gegeven worden door hem in een kant en klaar gekochte dan wel zelfgemaakte ziekenkooi te plaatsen.

Een exemplaar voor grote parkieten en papegaaïen moet een afmeting hebben van ongeveer 50 cm hoog, 50 cm diep en 80 cm breed. De kooi dient uitgevoerd te zijn met een ingebouwde verwarming (het best kan hier een infrarode lamp voor worden gebruikt) en aan de binnenzijde een thermometer. De ziekenkooi dient gemak-

kelijk schoongehouden en gedesinfecteerd te kunnen worden. Ook is het mogelijk om een zieke vogel bijvoorbeeld in een showkooi (voor grote parkieten) te plaatsen en deze op een warme plaats te zetten, bijvoorbeeld boven op een radiator van de centrale verwarming of voor of naast de kachel. Een thermometer met thermostaat is nodig om de temperatuur in de gaten te houden. Deze moet in het begin ongeveer rond 35 °C liggen. Wat echter de juiste temperatuur voor een zieke vogel is, kan alleen zijn gedrag ons vertellen. Blijft hij 'bol' zitten, dan kan deze nog te laag zijn. Gaat hij met open snavel hijgen, dan is de temperatuur te hoog. Warmte van een infrarode lamp dringt enkele millimeters in de huid door. Naast een warme moet de patiënt ook een wat koelere plek kunnen vinden. Door de warmte zal de vogel meestal meer water gaan drinken. Hier dient dus rekening mee gehouden te worden. Zorg er verder voor dat er niet te veel licht in de ziekenkooi kan doordringen omdat dit de vogel kan irriteren. Zet hem verder op een rustige, tocht- en rookvrije plaats.

Het doden van vogels

Het doden van vogels is één de meest vervelende onderdelen van de hobby. In de meeste gevallen kunnen ziekten en gebreken worden voorkomen. Wanneer echter een vogel niet beter wordt of kan worden, zal de kweker een keuze moeten maken. Hierbij moet de vraag worden gesteld in hoeverre de vogel nog langer pijn moet lijden en of het niet beter is hem uit zijn lijden te verlossen. Het snel en vooral pijnloos doden kan het best gebeuren met narcose-ether, dat bij de apotheker te verkrijgen is. Stop de zieke vogel in een plastic zak en giet hier een klein beetje van deze vloeistof bij in (ca. 10 ml is wel voldoende). Knoop vervolgens het zakje dicht en ruim de vogel op.

Tot slot van deze artikelenreeks nog het volgende.

Wees er zeker van, alvorens u zelf gaat 'dokteren', dat de diagnose, die u gesteld heeft, de juiste is. Bij twijfel dient u altijd tijdig een deskundige dierenarts te raadplegen. Hetzelfde geldt voor ziekteverschijnselen die hier niet zijn behandeld.

Vogels in je smartphone

© Stijn Elebaut – De Zandvogel Grembergen

Wanneer je als vogelliefhebber even de natuur (of zelfs gewoon je eigen tuin) wilt intrekken, denk eraan dat er intussen ook een aantal leuke apps (of kleine programma's) op de smartphone bestaan die jou het leven als veldornitholoog een stukje makkelijker kunnen maken. We hebben een aantal apps uitgetest en zetten onze bevindingen even op een rijtje:

Tuinvogelgids – beschikbaar in Google Play (Android) en App Store (Apple) ***

Deze gratis Nederlandstalige app is een ideale app voor beginners. De meer dan 80 meest voorkomende tuinvogels worden hierin getoond met duidelijke foto's, een korte beschrijving en vogelgeluiden. Je kunt je waarnemingen van deze vogels in een eigen lijstje aanleggen, hoewel we op dit vlak wel nog betere alternatieven hebben. Niettemin een eenvoudige, aangename, intuïtieve app voor beginners, kinderen en mensen die minder goed vertrouwd zijn met een smartphone.

Tuinvogelgids

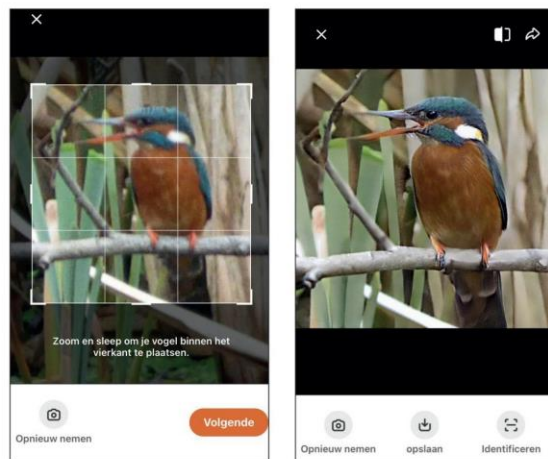
Picture Bird – beschikbaar in Google Play (Android) en App Store (Apple) ****

Met deze app kan je op basis van een foto of geluid een vogel gaan identificeren. De foto-identificatie werkt zeer goed, zelfs voor foto's van matige kwaliteit, en beperkt zich zelfs niet enkel tot de Europese vogelsoorten. De identificatie op basis van geluid

is wel voor verbetering vatbaar: je kan helaas maximaal 30 seconden geluid opnemen en de app beperkt zich dan tot 1 vogelsoort die hij herkent.

Een verbluffende functie dan weer wel is de "Vogelfoto AI-verbeteraar" (waarbij AI staat voor artificiële/kunstmatige intelligentie). Een wazige foto tovert de app om tot een haarscherpe foto, zonder dat je zelfs de indruk hebt dat het niet meer jouw foto is.

In de gratis versie is er een beperking tot het aantal identificaties die je kan uitvoeren, wat in de premium-versie niet het geval is. Deze premium-versie wordt nogal agressief gepromoot bij het gebruik van de app. Er is mogelijkheid tot een gratis proefperiode van 7 dagen voor de premium-versie, welke automatisch verlengd wordt naar een jaarabonnement van 34,99 euro wanneer je het niet annuleert. Even oppassen dus.

Picture Bird, voorbeeld met de fotoverbeteraar – links oorspronkelijke foto en rechts aangepaste foto.

Merlin Bird ID – beschikbaar in Google Play (Android) en App Store (Apple) *****

Deze app is ontwikkeld in samenwerking met het Cornell Lab of Ornithology, een door leden ondersteunde eenheid van de Cornell University in Ithaca, New York, die vogels en andere dieren in het wild bestudeert.

Photo ID herkent op basis van een foto meer dan 8.500 verschillende soorten vogels en geeft je meteen extra foto, geluiden en een (weliswaar Engelstalige) beschrijving van de vogelsoort. Door aparte gratis pakketten van de voorkomende vogels per land/regio die je kan downloaden geeft Merlin Bird ID toch wel een zeer

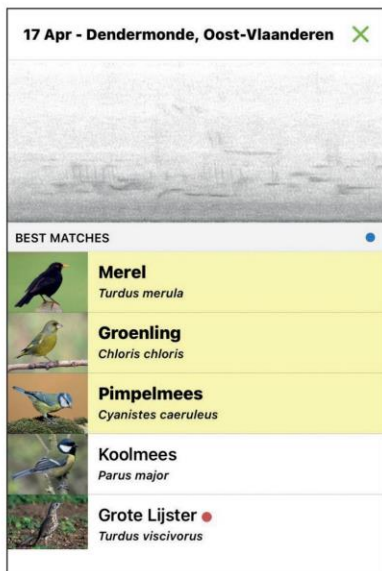

volledig beeld van vogelsoorten over de gehele wereld. Een fototest in de eigen volière met een aantal exoten werd foutloos volbracht. Via de functie Explore Birds kan je ook een overzicht van de aanwezige vogels in een regio overlopen.

Sound ID is de meest geweldige toepassing van deze app. Je laat je smartphone naar vogels luisteren en hij geeft meteen aan welke soort vogels je hoort, een overzicht welke vogels je allemaal gehoord hebt. Je geluidsopnames kun je bewaren om later opnieuw te beluisteren.

Zelfs al ben je geen grote kenner van vogelgeluiden, je wordt bijna meteen een kenner wanneer je in de tuin met deze app naar de vogels zit te luisteren. Verbluffende technologie en een absolute aanrader.

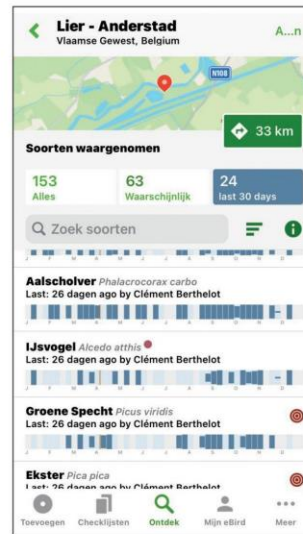
De app is volledig gratis en een profiel aanmaken is niet noodzakelijk. De namen van de vogelsoorten kunnen in het Nederlands worden weergegeven (via Settings - Common name language - Dutch), maar voor de rest is deze app wel Engelstalig.

Merlin Bird ID – geluidsherkenning

eBird – beschikbaar in Google Play (Android) en App Store (Apple) ***

Deze gratis app, ook alweer ondersteund door Cornell Lab, geeft de mogelijkheid om waarnemingen van vogels in het wild op te slaan. Je kan ook via de "Ontdek"-functie een overzicht krijgen van de vogels die in jouw buurt zitten en wat de hotspots zijn. Toegegeven, het aantal waarnemingen in deze app voor Vlaanderen blijft eerder aan de lage kant. Deze app is dan ook eerder een alternatief voor de populaire ObsIdentify. De app kan in heel wat verschillende talen worden ingesteld waaronder het Nederlands.

eBird

ObsIdentify – beschikbaar in Google Play (Android) en App Store (Apple) ****

ObsIdentify is een gratis fotoherkenningsapp die niet enkel van vogels, maar ook andere dieren, wilde planten en paddenstoelen uit Nederland en België kan identificeren. De app herkent intussen meer dan 22.000 soorten. Je kunt je waarnemingen ook gaan opslaan die dan doorgestuurd wordt naar de website www.waarnemingen.be, een website van een aantal natuurverenigingen waaronder Natuurpunt, en die intussen de grootste natuur-

ObsIdentify

usel

De /

databank van België is geworden met 60 miljoen waarnemingen. Enkel jammer dat je foto altijd locatiegegevens dient te bevatten, anders kan de foto in de app niet worden doorgestuurd. De app is Nederlandstalig.

VogelApp – Vogels van Nederland en België – beschikbaar in Google Play (Android) en App Store (Apple) *****

Het vogelinformatiecentrum uit Texel (Nederland) heeft in 2022 een app op de markt gebracht met de 320 meest voorkomende vogelsoorten van Nederland en België. De basis-app is gratis en biedt over elke vogelsoort heel wat Nederlandstalige informatie, prachtige scherpe foto's en verspreidingskaarten. Voor het betalende gedeelte (19,99 euro per jaar) kun je aan de hand van foto's of geluid de soorten identificeren. De meerwaarde van de premium-versie zit echter in een aantal andere extra's. Er zijn ook meer dan 800 geluiden van de 320 soorten vogels, video's en afbeeldingen van de eieren per vogelsoort beschikbaar. Plus een spectaculaire 3D-functie waarmee je 160 soorten vogels van alle kanten kunt bekijken en een "augmented reality" waarbij je vogels zelfs in je eigen woonkamer kan projecteren. Technologisch een verbluffende app die absoluut op je smartphone moet hebben.

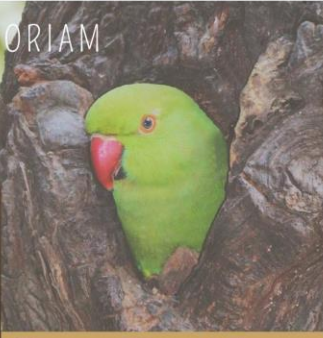
VogelApp

se/

Frans Smulders

IN MEMORIAM

Op donderdag 21 september verdween ons bestuurslid Frans Smulders voorgoed uit ons midden, maar nooit uit ons hart.

Frans is medeoprichter van Vogelvereniging De Notenkraker in maart 1969. Hij heeft in 1969 ook aan de wieg gestaan van de eerste vogelmarkt te Liempde en was ruim 50 jaar penningmeester van onze vereniging.

In 2016 heeft Frans tijdens de districtstentoonstelling Noord-Brabant Oost georganiseerd door LZ3 een koninklijke onderscheiding ontvangen.

In 2019 heeft de heer Onno Bijlsma, namens de N.B.v.V., aan Frans zeer verdiend de speld van bijzondere waardering uitgereikt voor al zijn vrijwilligerswerk voor de N.B.v.V.

Wij behouden Frans in prettige herinnering en wensen familie en naasten heel veel sterkte.

Namens Vogelvereniging De Notenkraker te Liempde

WWW.BAROEN.NL

De /

Praatje over kleurkanaries

Van de zomer 'n bezoek gebracht aan Domien Sprenkels, keurmeester kleurkanaries bij onze Bond. Even de prijs overhandigen die we begin dit jaar samen gewonnen hadden op de Rijsbergse vogelquiz.

Henk Branje

Domien, 63 jaar jong, heeft al 56 jaar vogels; destijds woonde hij nog in België. Vader had veel last van spreuwen onder 't dak. Hij haalde toen een nest onder het dak vandaan en spande er gaas over. Kijk Domien, de ouders komen straks door de gaas heen voeren. En zo geschiedde. Intussen werd er een kooitje gefabriceerd en had Domien z'n eerste vogels. In 1968 kwam familie Sprenkels terug naar Nederland en werd er een volière gebouwd; eerst voor Europese vogels. Men mocht destijds maar zeven soorten houden. Met die Europese vogels werden veel bastaarden gekweekt. Met kanaries begon Domien in 1990 en behaalde toen meteen al 'n ereprijs op de bondsshow in Breda.

Domien bij z'n broedkooien

Kleurkanaries

Heeft in z'n kwekersloopbaan 'bijna alle' kleurslagen op z'n hok gehad. Nu heeft hij nog zo'n 24 kleurslagen in huis. Hij kweekt elk jaar zo'n driehonderd jongen met vijftig poppen en wat reservepoppen. Er wordt begonnen in januari/februari met de kweek in een licht verwarmd binnenhok. Apart daarvan heeft hij buiten kweekkooien van 120x60x60 cm waar de vogels na het broedseizoen in gehuisvest worden. Daarnaast nog een tweetal vluchtjes voor het huisvesten van de kweekpoppen en kweekmannen.

Meegaan met standaard

Wat Domien geleerd heeft is om zo snel mogelijk zo goed mogelijk wijzigingen in de standaard te volgen. Zo heeft hij meteen agaten gekocht met de gele bijtint zoals die in de nabije toekomst zullen gaan worden: agaten in het geel die zo helder mogelijk zijn tussen de pigmentbestreping. Dus zonder zichtbaar phaeo, maar ook... met zo weinig mogelijk phaeo in de grondkleur! Daarvoor moest je dus naar het bui-

tenland. Dit jaar de eerste 'nieuw type' geel agaten gefokt; ze zien er veelbelovend uit!

Huidige kleurslagen

Domien Sprenkels kweekt elk jaar ongeveer driehonderd vogels in een scala aan kleuren:

Mogno in zwart en bruin (beiden in wit en geel)

Onyx in agaat-geel en isabel kobalt in geel en rood

agaat rood en agaat rood kobalt; agaat geel (nieuwe standaard; via 'n Duitser gekocht).

Jaspis agaat in wit en geel; bruin rood mozaïek; jaspis in bruin-wit

Eumo

Eumo's hebben rode ogen en dientengevolge zijn ze wat moeilijker te kweken dan 'zwartogen'. Een eumo móet rode ogen hebben; het is vooralsnog een kenmerk van een eumo. Bij een zwart eumo is die rode oogkleur bijna niet te zien; met name een gevolg van het feit dat er steeds meer donkerder pigment in wordt gekweekt. En dat donkere pigment zet zich ook af in het

oog waardoor het minder rood laat zien. Bij een bruine, agaat of isabel is de rode kleur in principe goed te zien. Is dat niet het geval dat kun je je afvragen of je wel met een eumo te maken hebt.....

Jaspis

Een kwalitatief goede jaspis is een pracht om te zien. Toch neemt de kweek van de jaspis geen vlucht, ondanks dat het een dominante factor betreft.

Wat is de moeilijkheid? Je moet dubbele jaspis maal klassiek kweken; je kweekt dan de beste en de minst bonte vogels.

Je hebt bij de kweek van jaspissen vrij veel bijproducten waar je verder niets mee kunt; ook het feit dat er nogal eens bonte nakweek plaats vindt maakt de kweek niet perse interessant voor de liefhebber. Een probleem dat phaeokwekers óók hebben. Dubbelfactorige jaspis x klassiek geeft 100% enkele jaspis.

Enkelfactorige jaspis x klassiek geeft naast jaspis ook klassiek

Bij de NBvV wordt de dubbele jaspis niet gevraagd; maar je moet wel dubbelfactori-

KLEURKANARIES

ge jaspissen hebben voor de kweek.

Moeilijk te realiseren is het voorkomen van aanslag in de vleugelpennen; ook hebben de vogels vaak uitgebleekte staartpennen.

Onyx

Domien kweekt al heel lang onyxen. Vroeger was een onyx goed te herkennen aan z'n donkerder kopje, z'n donkerder driehoek van de mantel en de zwarte 'kriebeltjes' in vleugel- en staartpennen. Omdat je selecteert op steeds donkerder vogels verdwijnen genoemde 'kenmerken'.

Domien kweekt doorgaans volle onyx x split; je blijft dan splitten kweken.

Af en toe wordt onyx x onyx toegepast; je moet dan wel streng selecteren opdat de vogels niet lichter worden. Er wordt een intensieve aan een schimmel gekoppeld of omgekeerd.

Geen schimmel x schimmel

Mogno

Toen Domien in Reggio Emilio de eerste mogno's te zien kreeg was hij meteen 'verkocht' en kocht hij enkele koppels. Later kocht hij nog mogno's bij de Belgische liefhebber Werefried Verwijssel. De kweek verliep voorspoedig en pakte prima uit. Vogel met een mooie rugtekening, goede flanken en diep bruin pigment.

Volgens de standaard wil men ze nóg donkerder hebben zonder zichtbaar phaeo. Omdat Domien ook goede kwaliteit onyxen op z'n hok heeft bemerkt hij steeds minder verschil en beginnen de agaats onyxen steeds meer op mogno's te lijken....

De heel donkere zwart mogno's, zijn dat geen opaal onyxen? De echte onyx kenmerken zijn immers snel aan het verdwij-

nen bij de bestanden van de liefhebbers! De herkenbaarheid valt vandaag de dag niet mee. Het wordt voor de keurmeester dus steeds moeilijker om een opaal onyx van een mogno te onderscheiden....

Bij de mogno's hebben de poppen vaak wat betere flanken en begint het pigment wat eerder achter de snavel en de belijning is vaak wat beter; de mannen daarentegen zijn doorgaans wat helderder; de belijning is meestal wat smaller dan bij de pop. Iets wat bij heel veel pigmentkleuren het geval is overigens.

Paar je wit x wit, dan geeft dit vaak lange pluimen in de flanken en krijg je meer kans op een onderbroken rugbestreping (door het schimmelrandje aan het uiteinde van de rugveren).

Je moet dus oppassen dat de bevedering niet te lang wordt. Vaak enkel te corrigeren door het gebruik van intensieve bruin geel mogno's. Die overigens bijna niet te vinden zijn!

Vandaag de dag zitten de echte mogno toppers met name in Portugal.

We maken het er ons niet gemakkelijker op

Domien heeft geprobeerd om agaten helderder te krijgen in de loop van de jaren; daarbij maakte het volgens hem niet uit of hij kweekte over eumo of over klassiek. Ook Domien haalt er van alles bij om met z'n vogels de standaard te benaderen.

Maar we kweken ooit van alles in onze vogels: op de afgelopen COM-show in Portugal werd een agaats wit wereldkampioen. Een aantal keurmeesters begon te twijfelen en vroeg of men de vogel uit de wedstrijdmocht nemen: het was een 100% agaats topaas..... maar die leek wél op een agaats....

De liefhebber weet 't zelf ook niet altijd meer. Dan plakt hij een naam op z'n vogel die het meest lijkt met wat de standaard van een bepaalde kleurslag vraagt.

Besluit

De discussie over kleurkanaries en kleurslagen blijft interessant. Er is niet één waarheid. Er zijn vele wegen die naar Rome leiden. Dat maakt zo'n discussies altijd de moeite waard. Ook met Domien Sprenkels!

Niet alleen vogels op de Noordshow in Hardenberg

© Robin van Maanen

Robin van Maanen gunt ons een kijkje op het fenomeen 'Dierenparade Noordshow'.

Behalve fervent liefhebber van kleurkanaries, en inmiddels ook zebravinken, zijn wij als familie de afgelopen jaren behoorlijk actief geweest in de kleindierenwereld. Niet geheel tot mijn ontvredenheid heeft dit jaar de NBVV dan ook toenadering gezocht bij de Kleindier Liefhebbers Nederland (KLN) om dit jaar gezamenlijk de bondsshow te organiseren. Dit op de locatie waar de KLN zich reeds sinds een aantal jaar manifesteert, de "evenementenhal Hardenberg". Ik probeer niet om u te overtuigen of dit wel of niet de juiste keuze is, echter wel om eens op een rij te zetten wat u tijdens dit evenement nog extra kunt verwachten ten opzichte van afgelopen jaren, en dan vooral met betrekking tot het kleindierenevenement, genaamd Dierenparade Noordshow.

U kunt dit jaar namelijk met uw ticket (á €11,- & gratis parkeren) zowel VOGEL 2024 als de Noordshow bezoeken. De Noordshow biedt onderdak aan alle kleindieren die in Nederland gehouden worden. konijnen, sierduiven, kleine knaagdieren, cavia's en, mits de situatie rondom de vogelgriep het toelaat, kippen en watervogels; ze zijn er allemaal te vinden.

Interactief

Gesorteerd per diersoort in diverse secties en hallen, loopt u langs diverse schitterende rassen en kleurmutaties van dieren in de hoogste kwaliteit die er in Nederland te vinden is op showniveau. Konijnen met de mooiste tekening patronen en cavia's met kruintjes of lange beharing springen zeer in het oog, maar ook de duiven met bevederde poten en in de mooiste postuurvormen zijn zeker het bekijken waard.

Misschien nog wel extra in het oog springend zijn de kleine knaagdieren. Hieronder vallen onder andere de muizen en ratten, maar ook diverse soorten hamsters, gerbils en chinchilla's. De keuring van deze dieren verloopt zeer interactief, zij worden name-

lijk publiekelijk en op de hand gekeurd.

Ook met betrekking tot de andere diersoorten zijn er op de show veel lezingen en interactieve besprekingen. Duivenfokkers die aan de hand van de aanwezige dieren

VOGELSHOW

uitleg geven over het houden, fokken en tentoonstellen van de betreffende rassen bijvoorbeeld.

(Klein)kinderen niet vergeten

De (klein)kinderen worden ook zeker niet vergeten op dit spektakel. Er is mogelijkheid tot het aaien en knuffelen van onder andere konijnen en cavia's. Op deze manier leren de kinderen spelenderwijs over de aanwezige dieren. Diverse houders van een aantal boerderijdieren zijn ook aanwe-

zig. Over de gehele show verspreid staan "stalletjes" met onder andere alpaca's, varkentjes en geiten.

Kortom een heel leuke "bonus" bovenop de hopelijk succesvolle NK VOGEL 2024 en misschien toch een reden om uw deelname of bezoek alsnog in overweging te nemen. Samen staan we sterk, in goede maar zeker in mindere tijden en dat geldt ook zeker voor onze gezamenlijke mooie vogelhobby.

sel

DIERENPARADE NOORDSHOW
43STE EDITIE 18 | 19 | 20 JAN. HARDENBERG

NEDERLANDSE KAMPIOENSCHAPPEN KLIN + NBW

2024

GROOTSTE INDOOR KINDERBOERDERIJ

9000 DIEREN

donderdag 18 jan 9u - 21u
vrijdag 19 jan 8u - 21u
zaterdag 20 jan 8u - 16u

WWW.NOORDSHOW.NL
WWW.NBV.NL

Voor kippen en watervogels is er op de zaterdag een groots opgezette digitale keuring
Voor Cavia's en Kleine Knaggers is er op de zaterdag een eendaagse keuring

HAL

VREEMDE VOGELS WELKOM

ILLUMINATION PRESENTENT

VOGELVLUCHT

20 DECEMBER ALLEEN IN DE BIOSCOOP
OOK IN DE ORIGINELE VERSIE

Quiko® Bianco, Classic, Special en Rusk
het bekende kwaliteitsvoer voor kampioensvogels!

VOOR TOPKWEKERS.

beschikbaar op amazon

Volg ons op

Bezoek onze website en download de catalogus quiko.com

Quiko® is een merk van Ardap Care GmbH | Franzstraße 95 | DE - 46395 Bocholt | Tel. +49 2871 2487-0 | info@ardapcare.com

De

Een reis door Madagaskar – deel 3

© Adri van Kooten

In oktober 2021 heb ik samen met een vogelvriend een reis door Madagaskar gemaakt. Madagaskar is een eiland, gelegen voor de Afrikaanse oostkust. Door isolatie van het vaste land hebben dieren en planten zich op het eiland volledig kunnen ontwikkelen in plaats van uit te sterven. Een groot deel van de flora en fauna is dan ook nergens anders ter wereld te zien. Onze belangstelling ging vooral uit naar de vogelwereld van Madagaskar. Het zien van vogelsoorten die nergens anders op de wereld voor komen leek ons een geweldige ervaring.

Vandaag is het dag 10 en van 5.30 uur tot 9.00 uur is het 'birding' in Kirindy forest. Na het ontbijt zullen we dan nog een keer gaan 'birden' in Kirindy forest om rond 12.00 uur te vertrekken naar Morondava. Kirindy Forest Reserve ligt op ongeveer 2 uur rijden van Morondava en de weg er naar toe is erg mooi. Je komt dan op een onverharde weg, genaamd de Avenue of Baobabs, een prominente groep baobabbomen langs de onverharde weg tussen Morondava en Belon'i Tsiribihina. Ook zijn er onderweg groene rijstvelden met palmbomen en bananenbomen te zien en in de dorpen zie je veel loopriksja's.

Dag 11 was een reisdag van Morondava naar Antananarivo (=Tana). Een afstand van 670 km, waar we in totaal 17 uur over hebben gedaan. We vertrokken om 4.00 uur en waren rond 21.30 uur in ons hotel. Onderweg heb ik nog wat foto's genomen van de omgeving en de dorpen waar we doorreden. Waar ik het nog niet over gehad heb is dat je als blanke in veel plaatsen in Madagaskar een bezienswaardigheid bent maar vooral ook geassocieerd wordt met rijkdom. In een vergelijking met de meeste mensen in Madagaskar is dat natuurlijk ook zo. Het betekent wel dat wanneer de auto stilstaat er direct bedelende volwassenen en kinderen op je af komen. Een andere ervaring die me altijd zal bijblijven was ergens op het platteland. We stonden even stil om wat te drinken en te eten toen een vrouw ons in het versier kreeg en direct rechtsomkeert maakte. Onze gids is achter de vrouw aan gegaan en vertelde ons later dat ze nog nooit een blanke had gezien en erg bang was geworden toen ze ons zag. Later overkwam ons het nog een keer toen een kleine jongen met sprokkelhout uit het bos kwam en bij het zien van 2 blanke mannen er als een speer vandoor ging. Onze gids moest er hard om lachen. Ik was er toch wel een beetje ontdaan van. De lange afstand die we aflegden had ook consequenties voor wat betreft de temperatuur. In Morondava was het meer dan 30 graden terwijl het in Tana krap aan 20 graden was.

Ook dag 12 kon bestempeld worden als een reisdag, dit keer 400 km. De reis ging naar het nationale park Ankarafantsika. Ankarafantsika bestaat uit één van de grootste en laatst overgebleven

natuurgebieden met dicht loofbos in Madagaskar. Het nationale park, voorheen bekend als Ampijoroa Forest Station, is het leefgebied van verschillende ernstig bedreigde diersoorten die alleen hier voorkomen. Het park ligt ongeveer 450 kilometer ten noorden van Tana en heeft een oppervlakte van bijna 1350 vierkante kilometer. Dwars door het midden van het park loopt de R4 dat één van de hoofdwegen van het land is. In het park kom je vooral relatief laag en struikachtig loofbos tegen met savannes en galerijbossen rond het Ravelobe meer. In Ankarafantsika leven acht soorten lemuren. Wandelen door het park ging prima en we konden de Coquerels kroonsifaka tijdens onze wandeling ook nog foto grafieren. Het park is ook één van Madagaskar's beste locaties om vogels te spotten, 129 verschillende soorten zijn er geteld waarvan er 75 alleen in Madagaskar voorkomen. Je kan er onder andere de rosse vanga, van Dams vanga en de Madagaskarzeearend spotten. Van de laatste zijn nog maar enkele honderden exemplaren over en ze staan daarom op de rode lijst van de IUCN. Tijdens een vaartocht over het Ravelobe meer hadden we heel veel geluk want de Madagaskarzeearend liet zich gewillig van dichtbij fotograferen. Een unicum aldus onze gids.

De volgende paar dagen verbleven we in het Nationaal Park Ankarafantsika. Er was dan ook veel te zien vooral wanneer je onderweg bent met een gids. Zij weten vaak precies waar je de bijzondere soorten kunt spotten. Zo waren we bijvoorbeeld in de gelegenheid om foto's te maken van de haaksnavelvanga, Madagaskar papegaaiduif, Schlegelsasitie, breedbekscharrelaar, kleine vasapapegaai, Madagaskardwergijsvogel, Madagaskarransuil, Madagaskarparadijsmonarch (beide morphen) en de Sikkelvanga.

Op dag 16 bezochten we het Nationaal park Andasibe Mantadia. Dit is een beschermd natuurgebied van 155 km² in de laaglandbossen van Madagaskar. Het ligt vlak bij Andasibe, een stad in de oostelijke regio Alaotra-Mangoro. Het park bestaat uit twee ge-

In de dorpen zie je veel loopriksja's

Onze gids in het droge Kirindy Forest

deeltes: Het Nationaal park Mantadia en het Analamazoatra-reservaat, ook wel Périnet genoemd, naar de oude Franse naam voor Andasibe. Het Analamazoatra-reservaat is het eerst opgericht, speciaal voor het behoud van de indri (Indri indri), Madagaskars grootste makisoort. De Indri is de grootste nog levende halfaap, ofwel lemuur, ter wereld en komt alleen maar voor op Madagaskar. Het is dan ook niet voor niets een bedreigde diersoort. Het dier wordt wel tot een meter lang en weegt tussen de 6 en 10 kilo. De Indri beweegt zich soepel door de bomen doordat het dier een krachtige sprong heeft. De roep van een Indri is tot wel twee kilometer ver te horen en kan wel 240 seconden duren. Deze roep dient om contact te houden met groepsleden en andere groepen. Tijdens ons bezoek hebben we de roep van de Indri herhaaldelijk gehoord. Onbegrijpelijk dat een dergelijk dier zo'n hoop lawaai kan produceren. Indri's eten voornamelijk bladeren, maar ook vruchten, zaden en bloemen. Ze leven in familiegroepen van 2 tot 5 dieren, voornamelijk bestaande uit een paartje en hun jongen. Het vrouwtje is dominant over het mannetje. Ze heeft voorrang bij het eten, slaapt apart van de mannetjes en leidt de groep bij verkenningstochten. Het mannetje verdedigt het territorium en bakent deze af.

In 1989 breidde Madagaskar National Parks het park uit met Mantadia. Het park ligt tussen de 900 en 1250 meter boven de zeespiegel. Volgens een telling zijn er in het park 112 verschillende vogelsoorten. Het Parc National d'Andasibe-Mantadia bestaat vooral uit regenwoud. Het klimaat is erg vochtig waardoor het regenwoud dicht begroeid is met mos, lianen en vele bijzondere plant- en boomsoorten.

Het park staat vooral bekend om de vele orchideeën die er groeien. Er bevinden zich meer dan honderd soorten orchideeën in het park. Naast de prachtige flora vind je er ook vele bijzondere diersoorten. Er leven 15 verschillende soorten zoogdieren, meer dan honderd vogelsoorten en zo'n 50 verschillende soorten reptielen. Een bezoek aan zowel het park als Het reservaat is uitsluitend toegestaan onder begeleiding van een lokale gids. Ook wij maakten gedurende de laatste twee dagen van ons bezoek aan Madagaskar gebruik van een gids.

Een prachtige waarneming tijdens de wandelingen was de oostelijk kleine maki, ook wel bamboemaki genaamd. Ze komen voor in het centraal-oostelijke deel van Madagaskar. Qua grootte is er weinig verschil tussen mannetjes en vrouwtjes maar de vrouwtjes worden iets groter. Ze hebben speciale voortanden, waarschijnlijk omdat ze bamboe eten (zie ook de bamboestengel op de foto). Ze hebben een wollige, dichte donker grijsbruine vacht, en lichter gekleurd op de onderkant. Het hoofd is rond, de snuit stomp en de oren zijn kort. Het is de enige makisoort die kan zwemmen. De bamboemaki's eet de stam van de bamboe, maar ook de bladeren, grassen, zaden en fruit. Bamboemaki's leven in kleine gemengde groepen van 2 tot 9 dieren (gemiddeld 3 tot 5) of in paren. In de natuur worden bamboemaki's 12 tot 18 jaar. Bamboemaki's worden ernstig bedreigd door hun erg kleine leefgebied en gespecialiseerde leefomgeving.

Bijzondere vogels die we tijdens onze wandelingen nog zagen waren o.a. de Madagaskarransuil, oostelijke Madagaskardwergooruil, Malagassische blauwe duif, de kinkimavo en de moeilijk te fotograferen geschubde grondscharrelaar.

Na 17 dagen reizen door Madagaskar, waarvan de laatste twee dagen wandelen in het Parc National d'Andasibe-Mantadia, kwam er een einde aan onze reis. Ik kijk terug op een zeer bijzondere en interessante reis waarin ik veel heb gezien van de flora en fauna maar ook van de leefwijze van de mensen in Madagaskar.

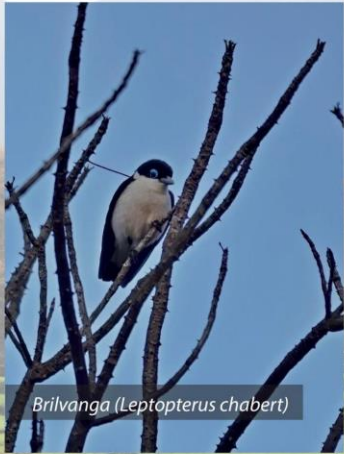

Oostelijke kleine maki of bamboemaki

De /

osel

Brilvanga (Leptopterus chabert)

Hagedis (zonosaurus laticaudatus) die alleen voorkomt op Madagaskar

Coquerel's kroonsifaka

Madagaskar visarend (Haliaeetus madagascariensis)

Madagaskar papegaaiduij (Treron australis)

Schlegel's asitie, man (Philepitta schegeli)

osel

De

Breedbekscharrelaar (*Eurystomus glaucurus*)

Kleine vasa papegaai (*Coracopsis nigra*)

Madagaskar ransuil (*Asio madagascariensis*)

Indri

Madagaskar paradijsmonarch, man (*terpsiphone mutata*)

Geschubde grondscharrelaar

osel

De

De goudfazant

Marij de Vos

De goudfazant (*Chrysolophus pictus*) valt onder de kraagfazanten en wordt ook wel goudkraagfazant genoemd. Die naam dankt hij aan zijn gedrag tijdens de balts in het broedseizoen. De hanen lopen om het hennetje heen en zetten daarbij hun kraag op en laten daarbij vaak schelle kreten horen, een beetje lijkend op een zweepslag.

Goudfazanten zijn geen echte vliegers en brengen de meeste tijd door op de grond. Bij schrik kunnen ze snel opvliegen. Foerageren doen zij ook op de grond. Slapen doen ze voor de veiligheid het liefst hoog op een tak en hebben daarbij voorkeur voor een vaste plek. Hanen en hennen zijn uitgerust met sterke klauwen die ze gebruiken om de losse bovenlaag van de bosgrond om te woelen op zoek naar insecten, wortels en zaden. De kuikens zijn nestvlinders. De gemiddelde levensverwachting is 10 tot 15 jaar.

Oorsprong

Het oorspronkelijke leefgebied van goudfazanten is het bergachtige westen van China. Ze leven daar in subtropische gebieden in bossen en berghellingen tot op 2500 meter hoogte. Ze prefereren dicht struikgewas in afgelegen berggebieden. Ook komen ook voor in gecultiveerde gebieden zoals op theeplantages, langs de randen van akkers en op terrassenplantages. Ze worden nooit in open gebieden gezien want ze zijn erg schuw. Over het algemeen leven ze in paren of harems. De Romeinen waardeerden de fazant om zijn vlees en zorgden ervoor dat de soort zich over grote delen van Europa verspreidde. Ze komen voor in Duitsland, België, Frankrijk, Ierland en in de dichte bossen van Engeland. Ze schijnen ook in Nederland in het wild voor te komen maar dat is geen vast gegeven.

Voedsel in het oorspronkelijke leefgebied
In het oorspronkelijke leefgebied eten

Gele goudfazant © H. Branje

fazanten vooral plantaardig voedsel: vruchten, bessen, gras en knoppen. In het voorjaar ook wel insecten. In cultuurland profiteren fazanten van landbouwgewassen (vooral granen) en oogstresten. In West-Europa, waar fazanten voor jacht zijn geïntroduceerd, blijken fazanten veel opportunistischer te zijn. Ze eten 'wat ze pakken kunnen' en zijn minder selectief dan in het oorspronkelijke leefgebied. Fazanten zoeken hun voedsel vooral rond zonsopkomst en zonsondergang.

De paringsperiode van fazanten loopt van eind maart tot eind april. Goudfazanten zijn in het paarseizoen monogaam; daarbuiten leven ze in paren of in kleine groepjes van maximaal drie vogels. Terwijl de hennen in het eerste jaar van hun leven al geslachtsrijp zijn, is dat bij mannetjes pas in het tweede levensjaar. Dat geldt ook voor het baltsen. Jonge mannetjes zoeken in de wintermaanden ervoor vaak gezelschap op van oudere mannetjes.

In de paartijd is met tussenpozen de metaalachtige roep van de mannetjes te horen. Er kunnen hevige gevechten ontstaan

onder de hanen. De balts begint zodra het weer wat zachter wordt en begint met het snel om de hen heen rennen. De mannetjes zetten hun kraag op en maken daarbij sissende geluiden.

De hen begint met de leg na de bevruchting. Daarvoor zondert zij zich af. Het nest zit meestal verscholen onder vegetatie en kan bestaan uit een eenvoudig kuiltje in de grond. Een legsel bevat vijf tot maximaal veertien roomwitte, glanzende eieren welke in 21 tot 24 dagen worden uitgebroed. Tijdens de broedperiode gaat de hen niet van het nest af, ook niet voor voedsel of water!

Een rustige nestplek is evident voor een goed verloop van de broedperiode. In Nederland is het vaak te koud voor de kuikens. Kuikens hebben namelijk in de eerste week 32 graden nodig. Daarom wordt er vaak voor gekozen om de eieren in een broedmachine te plaatsen.

Tussen half april en juli worden de kuikens geboren. Ze worden eerst een tot twee dagen onder de vleugels gehouden waarna ze gevoerd worden. Na 12 tot 14 dagen overnachten de kuikens samen met de

moeder op een boomtak. Ze verblijven zeven tot acht weken bij de moeder. Na vier maanden zijn de jongen zelfstandig en verlaten ze hun moeder; de hanen moeten nog een jaar wachten voordat ze geheel op kleur zijn.

Het houden van fazanten

Fazanten gaan, wanneer er voldoende ruimte is, goed samen met rustige diersoorten. Onder meer met duiven, pauwen, kalkoenen, geiten, schapen en kleine vogelsoorten. Toch moet men alert blijven. Fazanten zijn onder meer gevoelig voor Pseudo-vogelpest, Ziekte van Marek, Blackhead, vogelgriep. Ook doen zich bij fazanten worminfecties voor.

Bij een goede verzorging en voeding kunnen fazanten in gevangenschap twaalf tot twintig jaar oud worden. Ze moeten voldoende ruimte hebben om zich te kunnen schuilen. Fazanten blijven schuwe vogels. Hoge plekken in de volière zijn belangrijk als slaapplek. In de natuur slapen zij op hoogtes van drie en een halve meter.

Kweekverslag

De goudfazant is een vrij algemeen voorkomende vogel en redelijk gemakkelijk te houden. Laten we zeggen; de kanarie onder de tropische vogels. Mijn eigen ervaringen wil ik graag delen, ik vind ze zelf heel bijzonder.

Op verzoek heb ik in 2015 het beheer van de volières van onze kinderboerderij op me genomen. (Kinderboerderij 'T Boerke; Nijmegen.) De boerderij zat beleidsmatig in een overgangsfase en moest nog helemaal opgetuigd worden. De volières verkeerden in erbarmelijke staat.

Ik vond het wel een uitdaging om er iets van te maken. De volière had qua ruimte zeker de potentie om er iets moois van te maken. Toen ging het voor mij niet eens zo zeer om de (aanwezige) vogeltjes. Ik had daar in die tijd nog niet zo'n oog voor. Ja, ik was wel dol op vogels maar dan in de tuin en in de Ooypolder en zo. Maar naarmate ik langer bezig was met de volière, kreeg ik steeds meer belangstelling voor al dat vliegende verkeer. Ik kreeg de vrije hand in de aankoop van vogels als ik maar binnen de perken bleef qua budget. Dan móet je je er

Hen met kuikens, © Marij de Vos

wel in verdiepen. Als ik toen wist wat ik nu weet denk ik niet dat ik er aan begonnen zou zijn!

De volières lopen om het bijgebouw van de boerderij heen en zijn in drie gedeeltes onderverdeeld.

Aan de voorkant zitten de kromsnavels, 11 valkparkieten en 2 halsbandparkieten. De middelste ruimte gebruik ik als quarantaine ruimte. De derde volière is de grootste: 3 m breed, 9 m lang, 1.80 m diep. Deze volière was écht de grootste uitdaging. Er zaten wat kleine vogeltjes in en een toom goudfazanten; één haan en twee hennen.

De goudfazanten

Er was van het trio geen enkele informatie aanwezig. De haan zou in 2013 aangekocht

zijn dat is alles wat ik er van weet. De beide hennen zaten er al jaren in, niemand wist hoe lang.

De haan viel me heel erg op; niet alleen omdat hij er zo prachtig uitzag maar ook omdat hij erg neurotisch was. Ik ben onmiddellijk schuilplaatsen gaan creëren en wat struikjes gaan poten. Wat takken opgehangen en zitstokken geplaatst.

Daar ben ik later rijkelijk voor beloond door de haan. Hij had het duidelijk meer naar zijn zin. De hennen, sowieso rustig, aten na een tijdje zelfs uit mijn hand. Toen gebeurde er iets vreemds: één van de hennen onderging een hoogst merkwaardige metamorfose, ze begon te kleuren! Ze was minstens vier jaar oud dus ik stond voor een raadsel. Ik heb veel bronnen geraadpleegd over

Baltsende (gele) goudfazant © H. Branje

raadsel

De

Hen goudfazant © H. Branje

dit fenomeen maar niemand had hier een logische verklaring voor. Uiteindelijk werd het een praktisch probleem want de haan ging haar als concurrent beschouwen. Hij werd erg vijandig en vertoonde agressief gedrag. Het werd zo erg dat ik de 'kleurhen' in een andere volière moest plaatsen. Ten einde heb ik haar naar een goed adresje kunnen brengen waar ze in alle rust haar oude dag mocht doorbrengen.

Van datzelfde adresje heb ik een jonge hen, van 2015, mee teruggenomen. Na de quarantaine verliep de inburgering zonder al te veel kleerscheuren. Vooral de haan was

erg in zijn sas met de nieuwe dame en stak dat niet onder stoelen of banken. Hij deed erg zijn best om indruk te maken; zette zijn kraag hoog op en maakte sissende geluiden terwijl hij om haar heen waaierde. Een prachtig gezicht. Voor de oudere dame daarentegen had hij geen enkele belangstelling. Die vond dat op haar beurt geen enkel probleem, integendeel...

Hij had het niet alleen bij dansen gelaten: 12 april 2016 ontdekte ik het éérste ei!! Ik voelde me plaatsvervangend apetrots. Dat was nog maar het begin; het werden er in totaal 13 in een tijdsbestek van 19 dagen.

Detail kop haan © H. Branje

Vanaf 1 mei begon ze met broeden. Ik heb bewust gekozen voor natuurbroed; zo veel mogelijk kuikens was niet mijn uitgangspunt. Het natuurlijke proces daarentegen is op een kinderboerderij van meer waarde; in educatief opzicht maar ook omdat het gewoon leuk is. De moeder hen zelf kwam trouwens wél uit een broedmachine.

In mei werden de kuikentjes geboren, dertien stuks. Één van hen ging vrijwel meteen dood. Maar op 28 mei liepen alle 12 kuikentjes door de hele volière heen te stappen. Moeder hen was wat nerveus en wist ook niet goed raad met al die aanwas. Ze liet de jongen wat aan hun lot over. Vader haan bekommerde zich al helemaal niet om zijn nageslacht. Zijn taak zat er op. Ook wel weer een meevaller want hij had de jongen ook kunnen doden. Dan slaat het weer om, de temperatuur daalt flink en de regen komt dagen lang in bakken naar beneden. In vier dagen tijd stierven zes van de elf kuikentjes. De moeder had blijkbaar niet het instinkt om de jongen naar het binnenhok te dirigeren en nam ze ook niet onder haar 'hoede'. Ik vreesde voor de vijf overgebleven kuikens. Die vrees bleek ongegrond, ze groeiden als kool en werden al snel zelfstandig.

Op 27 juli werden de jong volwassenen opgehaald om naar een verantwoord adres te verhuizen. Ze waren toen al zo groot dat ik ze bijna niet kon onderscheiden van hun moeder. Moeder hen leek in het totaal niet van haar stuk gebracht! Gelukkig.

Op elf november 2016 breekt de vogelgriep uit. De héle volière moet afgezet worden vanwege de fazanten en de kwartels. De fazanten binnen ophokken is geen optie; daar zijn de vogels toch echt te wild en schuw voor. De ophokplicht duurt tot 19 april!! Door de afzetting van het volière gedeelte is de boerderij een stuk minder toegankelijk. Het ziet er bovendien erg treurig uit die dranghekken.

Oma hen, ze bleek toch echt een oude dame, sterft aan het einde van de winter. De haan heeft een aandoening aan één van zijn pootgewrichten. Het ziet er niet goed uit, ook niet na twee antibiotica kuren. Op een gegeven moment weet je dat genezing er niet meer in zit en je ziet hem

GRONDVOGELS

pijn hebben. Dan is er geen andere uitweg: euthanasie. Donderdag 13 april slaapt hij rustig in. Terwijl ik dit schrijf maakt me dat weer verdrietig. "Adieu mooie vogel". Deze zaken bij elkaar opgeteld en de nadelige effecten van de vogelgriep doen mij besluiten niet meer verder te gaan met fazanten.

Nu was moeder hen nog maar alleen over. Dacht ik! Voordat de haan uit zijn lijden werd verlost had hij nog één keer zijn plicht gedaan. Dat blijkt uit de twaalf eieren die moeders toch nog weet te produceren!!! Op woensdag 22 mei 2017 komen 9 van de 12 eieren uit. Moeder hen is nu duidelijk meer ervaren en neemt de kuikentjes geregeld onder haar vleugels. Ze is ook veel alerter dan vorig jaar. Op één na werden het acht sterke jonge fazanten. Toen brak de tijd aan om afstand van ze te doen, ook van moeder hen. Het valt me zwaar maar ik weet dat ze op een goede plek komen.

Haan goudfazant © H. Branje

Mijn conclusie over deze vogelsoort: het is niet zo droevig maar ik had het voor geen goud willen missen. Als ik meer ruimte en sociale vogels. Dit was mijn avontuur met goudfazanten. Het was zowel prach-

sel

Vogelliefhebbers in Nederland Goed nieuws over 'DE VOGELWERELD' A.O.B.

Steeds meer Nederlandse liefhebbers willen een abonnement op het tijdschrift 'De Vogelwereld' van A.O.B. Speciaal voor die mensen heeft het bestuur een speciale regeling uitgewerkt. Nederlandse liefhebbers kunnen voortaan door slechts 37 euro te storten op het rekeningnummer BE05 7390 1147 2875 – BIC GEBA BE BB een jaar lang ons tijdschrift ontvangen.

Gelieve naam en volledig adres te vermelden bij de betaling. 'De Vogelwereld' verschijnt 11x per jaar. 9x op 48 blz. A4 en 2x op 64 blz. A4

Uw kan een gratis proefnummer downloaden van www.aobbel.be

KBOF DE WITTE SPREEUWEN

Het meest gelezen Belgisch Ornithologisch tijdschrift, pagina's boordevol informatie over onze vogels! Het tijdschrift dat U maandelijks ontvangt en tevens digitaal kan lezen op pc, gsm, tablet.

Voor een jaarabonnement in Nederland gireert u € 41 via een Europese overschrijving bij de KBC bank.
IBAN rekeningnr. BE33 7330 0642 3046 en BIC code = KREDBEBB t.a.v. KBOF – Vergeylen Paul, Dendermondsesteenweg 110 D te BE 9290 Overmere.

Inschrijvingen en inlichtingen bij Achten Paul, Everslaarstraat 78, BE 9180 Lokeren, België.

E-mail: ledenadministratie@kbof.be

Via onze website: <http://www.kbof.be>
kan U gratis een proefnummer inzien!

Quiko® hoogwaardige vitaminen en mineralen onmisbare supplementen voor kampioensvogels!

Quiko®
VOOR TOPKWEKERS.

beschikbaar op **amazon**

Volg ons op

Bezoek onze website en download de catalogus quiko.com

Quiko® is een merk van Ardap Care GmbH | Franzstraße 95 | DE - 46395 Bocholt | Tel. +49 2871 2487-0 | info@ardapcare.com

De

Rijstvogel in avicultuur 4

Rik Meerema

Kleurvarianten hebben vanaf het begin van de domesticatie bijgedragen aan de populariteit van de Rijstvogel. Al honderden jaren worden in Indonesië, China en Japan bonte Rijstvogels gekweekt. Deze mutaties hebben zich vanuit deze landen verder verspreid. Het is niet meer na te gaan wanneer de eerst bont-mutatie is opgetreden, maar uit oude prenten is duidelijk dat deze bonte vogels al heel lang aanwezig zijn. Genetisch gezien is er zelfs sprake van twee bont-mutaties. Een mutatie die autosomaal vererft en een mutatie die dominant vererft. Een combinatie van deze twee mutaties geeft witte vogels. Daarnaast is albinisme bij vrijwel alle diersoorten en ook bij Rijstvogels een regelmatig voorkomende mutatie.

Ook witte Rijstvogels zijn al heel lang uit de literatuur en kunsthistorie bekend. Natuurhistorisch museum Naturalis heeft in haar collectie een balg van een witte Rijstvogel die in 1876 werd verzameld. Helaas vermeldt het label bij deze vogel niet waar deze verzameld werd. Ook op een afbeelding van Brumby & Clarke na een afbeelding van Frederick William Frohawk uit 1899 is naast een wildkleurige, een witte vogel te zien.

Bij de kleurvarianten is er een aparte plaats voor de 'zwartkop' Rijstvogel. Deze variatie is al een aantal eeuwen bekend. Waarschijnlijk gaat het bij de 'zwartkop' niet om een mutatie maar gemelaniseerde vogels. Melanisme kan door verschillende oorzaken ontstaan. Over het algemeen wordt aangenomen dat stress hierin een belangrijke rol speelt. Dit kan ontstaan door onvoldoende of slechte voeding, verstoring, te veel of te weinig licht enzovoort.

Feit is dat er met enige regelmaat exemplaren met een geheel zwarte kop opduiken. Bij deze vogels valt op, dat ze over het algemeen in hun gehele verenpak donkerder

zijn dan wildkleurige vogels, maar vooral dat de witte wangvlek zwart is. Natuurhistorisch Museum Naturalis in Leiden heeft een zwartkop Rijstvogel in haar collectie die in 1758 op Oost-Java (Indonesië) werd verzameld.

De Britse, ornitholoog, malacoloog (weekdierdeskundige), entomoloog (insectendeskundige), auteur en graficus William John Swainson tekende in 1822 twee Rijstvogels waarvan de bovenste een volledig zwarte

kop heeft. Swainson tekende daarbij het volgende aan: 'Rice bird, or Java Sparrow, Paddy bird, upper figure female, lower male'. Met ander woorden Swainson nam aan dat vrouwelijke rijstvogels een volledig zwarte kop hadden en alleen de mannetjes een witte wangvlek.

CITES II

Op basis van de IUCN status is de Rijstvogel op de CITES lijst II gezet. Voor vogels die op de CITES II lijst staan is een gesloten

Witte Rijstvogel uit Natuurhistorisch museum Naturalis die in 1876 verzameld werd.

EXOTEN

ring en een bewijs van herkomst verplicht, als de vogels worden verhandeld. Voor het houden zonder 'commercieel oogmerk' en het kweken is dit niet verplicht. Echter, de wetgever ziet het tentoonstellen ook als een commerciële handeling. Naast de CITES II, vallen Rijstvogels onder EU-verordening Bijlage B. Hierin is vastgelegd, dat soorten die in deze bijlage genoemd worden een gesloten, naadloze pootring dienen te hebben. De soort mag zonder vergunning of registratieplicht worden gehouden. Bij dieren die, om wat voor reden dan ook, geen gesloten, naadloze pootring hebben dient de eigenaar aan te tonen hoe hij aan deze dieren is gekomen. Het invoeren of uitvoeren vanuit de Europese Gemeenschap is alleen toegestaan met de daarvoor benodigde papieren. Binnen de Europese Gemeenschap zijn de vogels vrij verhandelbaar. Bij het niet voldoen aan de hiervoor beschreven regeling is de kans groot dat de vogels bij een eventuele controle in beslag zullen worden genomen.

Afbeelding van Brumby & Clarke, 1899.

William Swainson, 1822.

sel

- mijn instructeur vindt me nog een groentje,
ben al voor de 7e keer gezakt voor mijn vliegbrevet -

De

Alle begin is moeilijk 2

© Joop Willink †

Oud-keurmeester Joop Willink schreef in het bondsblad "Vogelvreugd" van de voormalige ANBvV tot aan zijn dood maandelijks een column onder de titel "Alle begin is moeilijk". Veel van deze artikelen zijn voor de vogelhobby nog steeds actueel. De actuele artikelen worden om de twee maanden, na bewerking door Jos Beijers, in "Onze Vogels" geplaatst.

De kriebels komen weer

Het voorjaar komt er aan. In deze maand kunnen we nog niet zoveel zon verwachten, maar toch ..... Wanneer het zonnetje er even doorkomt en in het hok schijnt, dan zie je de vogels helemaal opleven. Dat betekent dat voor de meeste van deze vogels de tijd aankomt dat ze willen paren en dat de kweek er aan komt. Dan komen ook bij de liefhebbers de kriebels weer. Het broedseizoen kondigt zich weer aan.

Ik neem aan dat de meeste kwekers hun kooien gereed hebben staan om de vogels er in te kunnen zetten. Ook zullen er al velen zijn die al flink wat jongen in de nesten hebben liggen.

Luis (rode bloedmijt)

We hebben alle voorzorgsmaatregelen getroffen. Met name om ongedierte en schimmels tegen te gaan. Ik heb al meerdere malen geschreven op welke manier je de kooien het beste kunt behandelen om zowel de luis als de schimmels te weren. Maar al heb je alles nog zo zorgvuldig gedaan, punt blijft dat je steeds alert moet blijven. Blijf, zodra de vogels op de nesten zitten, regelmatig controleren of er toch nog luizen zijn. Het beste is om dat 's morgens vroeg te doen. Later op de dag hebben de luizen zich meestal teruggetrokken in de kieren of aan de zijkanten van de zitstokken. Maar dan nog laten ze zeker sporen achter. Het kan niet missen. Wanneer blijkt dat er toch nog luizen zijn, dan zo snel mogelijk bestrijdingsmiddelen gebruiken. Ik kan niet zeggen welk middel. Maar gebruik in elk geval een middel dat je nog niet eerder hebt gebruikt. Want de aanwezigheid van ongedierte betekent meestal dat de luizen immuun zijn voor het eerder gebruikte middel. Vorig seizoen waren er enorm veel klachten over overlast van luizen. Meer dan ik ooit eerder heb gehoord. En de bestrijding wordt blijkbaar steeds moeilijker. Een van de mensen waarvan ik hoorde dat hij heel veel last van

luis had heeft het tenslotte opgelost door de vogels te verhuizen naar een ander hok om daarna het gebruikte hok waarin zoveel luis voorkwam te behandelen met petroleum. Een heel oud middel, dat ik zelf nooit heb gebruikt, maar waarvan ik weet dat vroeger toen ik als kleine, geïnteresseerde, jongen bij vogelkwekers kwam ook wel tegenkwam. Maar toen waren er ook nog geen spuitbussen met allerlei middelen in de handel. Zelf heb ik dus geen enkele ervaring met petroleum. Ik heb echter nu gehoord dat het helpt. Maar er werd wel bij gezegd dat het verschrikkelijk stinkt. Ik weet niet welke invloed petroleum heeft op de gezondheid van de vogels. In dit geval werd het dus gebruikt in een leeg hok. Ik geef dit dus wel aan, maar wees bij eventueel gebruik zeer voorzichtig!!

Een nieuwe, moderne methode om een hokinfectie met luizen te voorkomen (oorspronkelijk voor de pluimveesector) is sedert enkele jaren op de markt in de vorm van Exzolt. Dit wordt strikt volgens voorschrift periodiek in het drinkwater verstrekt. Is uitsluitend bij de dierenarts te verkrijgen. (JB)

Groenvoer

Zo moet je ook voorzichtig zijn met het

Nog even wachten...

sel

De

voeren van groenvoer. De tijd dat we het groen zomaar uit de wegbermen konden halen is voorbij. Blijven echter voldoende mogelijkheden over, maar was het groen altijd goed, voordat je het voert. Nu weet ik wel dat er kwekers zijn die opstaan en zeggen dat groenvoer niet nodig is. Er zijn er die het nooit voeren. Natuurlijk zijn er allerlei toevoegingen die je kunt mengen met je eivoer en dergelijke. Dat zal best goed zijn. Maar er gaat bij mij niets boven zo nu en dan wat vogelmuur, paardenbloem, witlof en noem maar op. Ook vruchten worden door de vogels graag gegeten. Het kan allemaal, als je het maar van tevoren goed wast. Dat doen we immers ook met de groenten die we zelf eten. Zorg er verder voor dat de vogels kunnen beschikken over voldoende grit en maagkiezel.

Dat de kweekvogels met zorg zijn geselecteerd zal duidelijk zijn. Niet alleen op uiterlijke verschijning, maar ook op gezondheid. Een vogel, hoe mooi dan ook, die zo nu en dan in elkaar zit niet gebruiken voor de kweek. Dan liever een kwalitatief iets mindere vogels die goed gezond is.

Verleden tijd

Bij het gebruik van petroleum had ik het even over „vroeger“. Ja, helaas ben ik al zo oud dat ik dat kan doen. Zo dacht ik ook even aan vroeger toen ik enige tijd geleden een artikel las van de hand van de heer Th. Bruijnaers. Daarin schreef hij over citroengeel en de wijze waarop deze kleur terug

te kweken zou zijn. Ik heb het artikel heel aandachtig gelezen. Want waar de jongere kwekers waarschijnlijk nooit een citroengele vogel hebben gezien, heb ik dat ooit wel. Het was ruim veertig jaar geleden dat ik in de vlucht van Henny Horstman in Lochem kwam. Vooral om te kijken naar de prachtige roodbruine mozaïeken die deze sympathieke kweker in die tijd had. Maar niet de mozaïeken, maar een hardgele kanarie trok het meest mijn aandacht. Dat was een citroengele man. Geweldig mooi. Zo mooi, dat ik meteen besloot deze vogels te gaan kweken. Ik mocht de man wel meenemen, maar de eigenaar waarschuwde me dat ik er waarschijnlijk niet meer mee zou kunnen kweken. De vogel was namelijk acht jaar oud en had een klompvoet. Daarom kon de vogel niet naar de opkoper en was hij steeds blijven zitten. “Hij fluit zo mooi”, aldus de eigenaar. Ik had toen nog niet de kennis die ik nu heb (en ik leer nog dagelijks), maar was toch zeer verbaasd om te horen waaruit deze man was geboren. Namelijk uit twee oranje vogels (rood kenden we toen nog niet en het opvoeren met wortels was nog maar net begonnen). Vandaar dat ik mij nu nog steeds afvraag of wij uit onze huidige vogels nog wel citroengele kunnen kweken. Ik weet het ook niet en kan ook nergens vinden of de citroengele kanarie er al was voordat onze oranje kanarie is ontstaan uit de kruising met de kapoetsensijs? Wel weet ik dat ik eerst heb geprobeerd met de citroengele man te kweken. Maar dat lukte niet. De

man bevruchtte niet meer. Dat was ook te verwachten. Daarna heb ik een aantal jaren van alles geprobeerd om de citroengele terug te kweken. Zelf heb ik daarvoor de toen nog bekende staalblauwe gebruikt om te paren met hardgele poppen waarvan toen werd gezegd dat het vogels waren met een enkelvoudige blauwfactor. Maar het enige dat ik na verschillende jaren kweken overhield was een hardgele vogel, die op de wedstrijden wel eens werd gekeurd als citroengeel. Maar waarvan ik wist, ik had immers de vogel van Horstman in mijn hok gehad, dat het geen echt citroengeel was. Ik heb tenslotte mijn pogingen opgegeven. Met pijn in mijn hart, dat moet ik zeggen. Het staat voor mij vast dat, wanneer er weer echte citroengele vogels worden gekweekt ik deze zeker zal aanschaffen. Ik kan me de kleur nog zo voor ogen halen. Dat groen overgoten geel. Prachtig. Maar ik geloof er niet meer in. Maar wie weet heb ik het mis en komen ze misschien toch weer tevoorschijn.

NIEUW www.tauros-diagnostik-shop.de

aanmelden bestellen betalen opsturen resultaten

U kunt 'm weer bestellen

NBW-KALENDER 2024

Nederlandse Bond van Vogelfreubbers NBW 2024

€ 3,-

Januari

Te bestellen via uw afzender of onze webshop shop.nbv.nl

Keuren met de hete adem van de inzenders in de nek

© Louis van Kelckhoven

Na een aantal jaren bezig geweest te zijn met de kweek van de Europese bijeneter, dacht ik voldoende geleerd te hebben om nu eindelijk eens wat jongen op stok te krijgen en om daar ook andere mensen blij mee te kunnen maken. Want wat zijn ze prachtig die bijeneters! En ook nog een rustige vogel met een interessant gedrag van voedsel jagen, paren en nestholtes uitgraven. En wanneer er dan eenmaal jongen zijn, is het een geweldig gezicht om de hele kolonie (ouders, ooms en tantes) mee zien te helpen om de jongen te voeren. En niet te vergeten het mooie geluid dat ze produceren!

De eendagsshow in Geesbrug van de Speciaalclub Europese Cultuurvogels (SEC) is al sinds jaar en dag een begrip. Georganiseerd door de gespreksgroep Groningen, Drenthe en de kop van Overijssel en gecombineerd met de clubdag van de SEC, werden dit jaar door 30 liefhebbers 251 vogels ingezonden.

Daaronder niet alledaagse exemplaren als klapeksters en draaihalzen. Omdat de gespreksgroep ook 'aanverwante soorten' inschrijft stelde de Werkgroep Amerikaanse Sijzen (WAS) een beker beschikbaar voor de mooiste Amerikaanse sijzen.

De organisatie van deze Open Eendaagse Tentoonstelling (OET) bestaat uit René Schonewille (voorzitter), Theo Duitman (secretaris), Richard Zwart (penningmeester) en bestuursleden Theo Corman en Arjan Benjamins. René Kleine ziet toe op naleving van dierenwelzijn en wetgeving.

De voorgaande jaren was het in Geesbrug gebruikelijk dat de vogels 's ochtends werden gekeurd, waarna de keurbrieven aan de kooi werden bevestigd. In de middaguren was de show toegankelijk voor inzenders en bezoekers en waren keurmeesters aanwezig voor het beantwoorden van vragen.

Voor de vijftiende editie op zaterdag 21 oktober jongstleden wilde de organisatie het eens anders doen. In plaats van de vogels op het traditionele keurbriefje te beoordelen, werd gekozen voor het Engelse systeem van plaatsen. Uit elke groep werden de zeven beste vogels gekozen en geplaatst. Dat laatste gebeurde in Geesbrug door het plakken van stickers, genummerd 1 t/m 7. Uit alle nummers één werd uiteindelijk de mooiste vogel van de show gekozen. Dit jaar een draaihal van Jan Willem Klein Tiessink.

In de groene trui keurmeester Jaap van den Bos; in de donkere trui keurmeester Matthijs Slagter

Aan keurmeesters Jaap van den Bos en Matthijs Slagter de taak om de klus te klaren. De vogels te beoordelen terwijl de inzenders hen letterlijk op de vingers keken. „Geen gemakkelijke opgave, al was het maar omdat de kwaliteit op deze show altijd hoog is en de kwekers van deze vogels heel goed weten waar ze mee bezig zijn”, aldus Van den Bos.

Zeker bij de grote groep insecteneters bleek het onmogelijk om elke vogel apart te becommentariëren en was het soms appels met peren vergelijken. „Voor de insecteneters was het wellicht beter geweest om van de vele aanwezige baardmannen een aparte groep te maken”, blikt Matthijs Slagter terug. „Dat was een grote collectie en die raakte nu wat ondergesneeuwd, ter-

wijl er toch hele fraaie exemplaren bij zaten die een ereplaats hadden verdiend."

"De meningen achteraf zijn verdeeld", vertelt René Schonewille. "Bij het keursysteem van plaatsen worden vogels weggezet zonder dat de inzenders te weten komen wat hun vogels 'waard' zijn. Maar bij sport kan er maar eentje de beste zijn en dat kan per week verschillen. Ook showvogels kunnen geen maanden achtereen in wedstrijdconditie zijn."

Schonewille: "Door dit systeem te hanteren hopen wij te voor-

komen dat liefhebbers teleurgesteld raken. Inzenders die hier 92 punten halen kunnen op een volgende show best 3 punten op hun vogel moeten inleveren."

Alle inzenders van de eendagsshow in Geesbrug wordt middels een enquête gevraagd naar hun mening over keuren door middel van plaatsen. "Voor volgend jaar maken we dan weer een keuze of we weer gaan plaatsen, dan wel voor het keurbriefje kiezen", aldus Schonewille.

sel

Fauna gerecyclede producten voor onze nieuwe generatie vogels

Vraag naar de complete collectie!

✓ 100% gerecycled materiaal

✓ Gemaakt in Nederland

Fauna favoriet!

Fauna is gespecialiseerd in benodigdheden voor vogels, vogelkweek en voliëres. Binnen de vogelwereld is Fauna dan ook een gevestigde naam die staat voor goede en kwalitatief hoogwaardige producten.

Kijk op onze website voor het complete assortiment en vraag ernaar bij uw groothandel/winkelier.

www.faunabirdproducts.com

Fauna
Fauna Birdproducts

De

Voor jeugdkampioen Tycho van der Meer (6) uit Harlingen telt alleen de blauwe kleurgrasparkiet

© Louis van Kelckhoven

De zesjarige Tycho van der Meer werd in november jeugdkampioen op de afdelingsshow van Introka in Harlingen. Een blauwe kleurgrasparkiet (andere kleuren staan hem niet aan), leverde de jeugdige vogel-liefhebber een beker op waar hij amper overheen kon kijken. Hij behaalde zijn prijs met een kleurgrasparkiet van 90 punten.

Voliëvereniging Introka uit Harlingen, de sympathieke havenplaats in noordwest Friesland vanwaar de veerboten naar Vlieland en Terschelling vertrekken, bestaat sinds 1957. Sinds dit jaar telt de vereniging weer een jeugdlid waarmee de toekomst in huis is gehaald.

Zijn naam is Tycho van der Meer en hij is zes jaar. Vorig jaar had hij al een aantal vogels op de afdelingsshow ingestuurd op naam van zijn vader. Op 19 april van dit jaar mocht hij dan eindelijk zelf lid worden en zijn eigen ringen met daarop zijn eigen kweeknummer bestellen.

„We hadden vorig jaar al een bekertje voor hem gehaald. Zo'n kleine vogelkweker moet je tenslotte stimuleren”, zegt Angelique Zijlstra, voorzitter van Introka én keurmeester tropische vogels bij de NBvV. Tycho heeft het vogelvirus van zijn vader. Dit jaar was het dan zover dat de jeugdige Friese vogelhouder vogels met zijn eigen kweeknummer kon gaan showen. De favoriete vogels van Tycho van der Meer zijn kleurgrasparkieten, maar alleen blauwe. „De andere kleuren vindt hij écht niet mooi”, tekent Zijlstra op. Tja, je bent een oprjochte Fries of niet.

Samen met heit (vader) geeft Tycho de parkietjes elke dag eten en maken ze de samen kooien schoon, tenminste: het is de bedoeling dat dit sámen gebeurt.

Het kweken met de kleurgrasparkieten geeft Tycho veel plezier, al vindt hij wel dat het erg lang duurt voordat de eitjes uitkomen. Het liefst kijkt hij elke vijf minuten of er al iets tevoorschijn komt. Is het zover is dat de jonge vogels geringd kunnen worden, dan kijkt Tycho zijn vader even heel vriendelijk aan. Zijlstra: „Hij heeft het één keer zelf geprobeerd. Dat was niet alleen heel moeilijk, maar toen de babyvogel zijn vinger vastpakte deed dat ook pijn.”

Door Angelique gevraagd naar zijn plannen voor de toekomst, antwoordde Tycho van der Meer 'dat hij heel veel parkieten wil gaan kweken en daar heel veel grote bekertjes mee wil winnen'. Hoewel een nóg grotere beker dan die hij als jeugdkampioen bij Introka kreeg over overhandigd, moeilijk te vinden zal zijn.

NEDERLANDSE KAMPIOENSCHAPPEN VOOR ZANGKANARIES

Er worden 3 onafhankelijke wedstrijden georganiseerd:

NK voor HARZERS 4 t/m 6 januari 2024
Adres: Adj.H.P.Kosterstraat 5, 3313 AM, Dordrecht
Info: huub_deloos@live.nl of kanaries4u@casema.nl

NK voor WATERSLAGERS 4 t/m 6 januari 2024.
Adres: Staartweg 24, 8321 NB, Urk
Info: info@postparts.nl

NK voor TIMBRADO'S 28+29 december 2023
Adres: Koningsweg 310, 3585 LD, Utrecht.
Info: www.timbrado.nl

Keurmeester 157

We zien dat het minder wordt. Minder leden en bestuursleden, minder afdelingen en shows en minder vogels. Alleen waar het oplegde regelgeving betreft zit er nog groei in onze liefhebberij. Je zou ook kunnen zeggen dat de overheid het met ons vogelliefhebbers nog wel ziet zitten.

Louis van Kelckhoven

Onze vogelsport krimpt, tenminste waar het mijn bevoegdheid als keurmeester tropische vogels, Europese cultuurvogels en parkieten betreft. Bij de kanaries lijkt het beter te gaan. Al zit er bij de zangkanaries weinig muziek meer in; het kweken van showen van kleur- en postuurkanaries lijkt onverminderd populair. Er zijn grote gespecialiseerde kanarieshows op verschillende plaatsen in ons land en voor de opleiding tot kanariekeurmeester bestaat voldoende belangstelling.

Een kanarieliefhebber specialiseert zich in één vogel. Los van welke kleur en welk postuur; in de basis draait het om één soort. Daar bevindt zich een overeenkomst

met de tropen, EC vogels en kromsnnavels. Ook daar zien we dat meer liefhebbers zich specialiseren in één soort of groep vogels. We zien het ook terug bij aspirant-keurmeesters tropen en parkieten. De belangstellenden voor een nieuwe opleiding zijn op de vingers van één hand te tellen. Er zijn echter wel aspirant-keurmeesters die zich melden voor een specialisatie; dus óf zebravinken, óf Gouldamadines, óf noem maar om het even wat.

Gouldamadines, zebravinken, Europese cultuur of Japanse meeuwen en overige lonchura's; elke soort heeft een speciaalclub en ook daar zien we groei. In ledenaantallen en tentoongestelde vogels. Deze speciaalclubs onder de vlag van de NBvV hebben ook hun eigen, nationale shows. Tentoonstellingen die elk jaar groter worden en waar wij als keurmeesters prima kwaliteit vogels vinden.

Het aantal liefhebbers dat meerdere soorten vogels in grote aantallen houdt neemt af. Massa is allang geen kassa meer in de vogelsport. Minder vogels houden geeft niet alleen meer plezier, maar komt de

kwaliteit van de vogels die nog wel gehouden worden ten goede. Specialisatie loont. De vogelsport zoals wij die van oudsher kennen, beleefd in afdelingen en districten, krimpt. Dat betekent niet per definitie dat het slechter wordt. Bij de speciaalclubs treffen we bevlogen liefhebbers met kennis van zaken. Enthousiaste mensen, niet alleen waar het hun vogels betreft, maar ook waar het gaat om hun 'cluppie'. De shows in Elst, Beusichem, Leerdam, Bird Experience Oirschot en Afferden, maar ook de gespecialiseerde kanarieshows, blinken uit in aantallen vogels, geshowde kwaliteit, organisatie en aantallen bezoekers.

De beleving van de vogelliefhebberij verandert. Zoals de hele maatschappij in beweging is, zonder dat we weten waar we uitkomen. Belangrijk is dat wij blijven meebewegen.

Dé dieradministratiesoftware voor de kleindierfokker.

Kijk voor meer informatie op www.faunaconnect.com en probeer 1 maand volledig gratis en zonder verplichtingen.

Bondsmededelingen december 2023

De
se

DISTRICT LIMBURG

Donderdag 19 oktober is tijdens de ledenvergadering van VV Boshoven onder andere André Peeters (50 jaar lid) door voorzitter Jaap Baaij gevraagd om naar voren te komen. Hij bedankte André voor het werk dat hij voor de vereniging doet. André is namelijk al jaren verantwoordelijk voor het enten van de vogels binnen de vereniging. Ook voor André was er een mooie bos bloemen plus een extra attentie voor zijn bijdrage. Tevens had Ben Huijbers, als afgevaardigde van het Districtsbestuur, nog enkele lovende woorden voor André en heeft hij hem de bij dit jubileum behorende speld opgespeld. Ook dit natuurlijk onder een welgemeend applaus van de vereniging. Foto links Ben Huijbers en André Peeters.

DISTRICT GELDERLAND

De afdeling v.v. De Veluwe (A29) heeft de heer O. Hekman mogen huldigen als 60 jaar lid van de NBvV. Hij is 12 jaar actief geweest als penningmeester van de afdeling. Het speldje is uitgereikt door de heer H. Oudbier en de bloemen door de huidige penningmeester, de heer G. van de Velde.

Op 12 augustus jl. werden bij vogelvereniging De Edele Zangers (Z17) te Zaltbommel 7 jubilarissen gehuldigd. Waaronder Jan van Kuilenburg (50

jaar lid) en Anne Vermeulen (60 jaar lid). Jan heeft veel voor de vereniging gedaan, hij is o.a. secretaris geweest. Ook zorgt hij tijdens de keuringsdag voor de erwtensoep. Anne is tijdens de jaarlijkse tentoonstelling actief. San Weijgerse (50 jaar lid) was helaas niet aanwezig. De jubileumspelden werden door de afgevaardigde van het district Gelderland, Theo Hijmensen, opgespeld tijdens een gezellige BBQ. Foto vlnr: Jan van Kuilenburg, Anne Vermeulen.

DISTRICT NOORD-BRABANT OOST

Tijdens een gezellig samenzijn van leden en hun partners van vv "De Vogelvriend" Schaijk (S24) hebben wij een aantal leden gehuldigd, waaronder Wim van Son en Gerard School in verband met hun 60-jarig lidmaatschap. Sjef Arts werd gehuldigd voor zijn 50-jarig lidmaatschap, helaas kon hij vanwege gezondheidsproblemen niet persoonlijk aanwezig zijn. Daags erna hebben wij hem bezocht en in de bloemetjes gezet.

De 60-jarige leden hebben ieder op hun eigen manier een steentje bijgedragen aan de vereniging; Gerard door een actieve deelname aan tentoonstellingen en Wim naast deelname ook hand- en spandiensten be-

treffende overige werkzaamheden. Je kon altijd een beroep op hem doen. Sjef heeft op zijn manier een bijdrage geleverd door middel van sponsoring. Al hun partners werden in de bloemetjes gezet.

Op de foto van links naar rechts; mevrouw School en Gerard School, mevrouw Van Son en Wim van Son.

**VAN DE KEURMEESTERVERENIGING
Tropische vogels en parkieten**

* A.J. van Elst uit Deventer heeft mobiel nummer: 06-21280910;
* P. van der Noord uit IJmuiden is verhuisd naar de Van der Helststraat 19, 1971 XJ IJmuiden;
* G. de Leeuw uit IJlst stopt als keurmeester per 1-2-2024;
* Mevr. A. Broeren uit Oudenbosch stopt als keurmeester per 1-1-2024;
* R. Wullems uit Eindhoven stopt als keurmeester per 1-1-2024.

Kleur en Postuurkanaries

* H. van de Wetering uit Oss is voort-

aan alleen te bereiken op zijn mobiel nummer 06-41796472;

* D. Vermeulen uit St Michielsgestel is nu ook bevoegd als keurmeester Entente Européenne;
* W.H.J. Derksen uit Ede is voortaan alleen te bereiken op zijn mobiel nummer 06-51449427;
* P. van der Zanden uit Prinsenbeek is gestopt als keurmeester;
* G. Berlee uit Castricum stopt als keurmeester per 31-12-2023;
* P. van Gaal uit Venlo is gestopt als keurmeester.

DISTRICT ZEELAND

Tijdens de opening van onze show hebben we Johan Vinke gehuldigd voor zijn 60 jaar lidmaatschap van de NBvV. Hij is altijd lid geweest van vogelvereniging de Vink in Breskens.

Toen deze vereniging ophield te bestaan is Johan bij onze vereniging, Vogelvreugd '79 IJzendijke, lid geworden. Johan is ooit begonnen met grasparkieten en heeft daarna o.a. wildzang, kwartels en postuur-

kanaries gehad. Het speldje is uitgeleerd door voorzitter W. de Graaf (links op de foto).

Overledenen

A.J. Ligtle uit Appingedam was ere lid van V.V. "Eemsmund, afd. Delfzijl e.o., (D33);
W. van Thiel uit Volkel was ere lid van V.V. "Avicultura", afd. Uden (U01);
B. Klonne uit Klazienaveen was voorzitter van V.V. "Ons Eigen Kweek", afd. Zwartemeer (Z23);
A.M.M. Koenen uit Badhoevedorp was voorzitter van V.V. "Haarlemmermeer e.o.", afd (Z15)
G. Beckers, Born (S27); H. van Hoorn, Rhenen (R07); S. Leushuis, Deurningen (H64); J. Zachariasse, Serooskerke (D21); L. de Block, Hulst (N09); J. Timmer, Valthermond (M06);
H. van Keulen, Someren-Eind (A28); R. Geuliykens, Ranst (N09); J. Polderman, Yerse-

ke (Y04);
K. van der Zwart, Sassenheim (N16); H. Addink, Zutphen (342); J. van de Pol, Neer (409);
H. Visser, Zwijndrecht (Z04); R. Klaassen, Elim (D34); G.L. Adriaans, De Meern (219); P. Baats, Haelen (409); H. A. van Sligt, Asperen (L16); J. Blydenstein, Heerlen (440); C. Prins, Marknesse (V17); P. Hermans, Eten Leur (R08); J. Jakobs, Panningen (H09); M. Vervoort, Boxtel 1 (B13); F. Lion, Heikant (A38); J. A. A. van Osch, Vorstenbosch (Z19);
C. de Koeijer, Yerseke (Y04); L.M.E. van Schijndel, Helmond (H63);

Wij wensen alle nabestaanden veel sterkte bij het verwerken van het verlies.

Jubilea

Jubilarissen 25 jaar

J. Giese, afd. Hellevoetsluis (H28); J. W. Wesselink, afd. Borculo-Neede eo., (N31); M.C.A. Vermue en T. Wondergem, afd. Veere (D21); C.A.M. van Benthem, afd. Ootmarsum (O34); E. Boom en W. Ottema afd. Drunen (D28); A. van Straaten, afd. Zaltbommel (Z17); F.P.J.M. Verdaasdonk en J.H.C.M. van Luyt, afd. Zevenbergen 1 (Z18); A. van Laarhoven, afd. Dongen (D37); J. van Belzen en L. Schroevers, afd. Arnemuiden (A09); J. Foppen, afd. Harderwijk 1 (H66); D. Wouters, afd. Elst (E13); F. Somers, afd. Hoogerheide 1 (H15); B. van der Bor, H. van der Bor en B. Reijersen, afd. Putten (P09); C.A.M. van Benthem, afd. Ootmarsum (O34); E. Kamphuis en B. Achtereekte, afd. Hengel gld (H43); B. Pinkster, H. Steunebrink en J. Tijhuis, afd. Denekamp (D11); W. Buil en T. van Hummel, afd. Lobith (L35);

Jubilarissen 40 jaar

S. Smeets, afd. Stein (S27); P. van der Zanden, afd. St Anthonis (A32); H. van Oord, afd. Kerkdriel (K09); A. J. Segers, afd. Borculo-Neede eo., (N31); J. Verstraate en L.C. Zyte, afd. Veere (D21); W. Bree, afd. Weert 2 (461); J. de Laat en P van Son, afd. Drunen (D28); J. van Meeteren, M. Hommersom en W. de Vaan, afd. Zaltbommel (Z17); G. Aendeker, afd. Geleen 3 (470); T. van Dalen, afd. Arnemuiden (A09); H. v. Tongeren, afd. Elst (E13); J. Broos, afd. Hoogerheide 1 (H15); H. van der Heide, afd. Oostwold (O16); B. Simon, afd. Putten (P09); H. Vlemingh, afd. Hengel gld (H43);

Jubilarissen 50 jaar

A.Peters, afd. Weert 2 (461); J. van Kuilenburg en S. Weijgerse, afd. Zaltbommel (Z17); A. Spoelstra en J. Visser, afd. Harderwijk 1 (H66); W. Oude Vrielink, afd. Denekamp (D11);

Jubilarissen 60 jaar

M. C. Varenhout, afd. Hellevoetsluis (H28); O. Hekman, afd. Apeldoorn 2 (A29); J. Vinke, IJzendijke (Y02); W. van Vught en H. Jansen, afd. Drunen (D28); A. Vermeulen, afd. Zaltbommel (Z17); J.H.A. Wieland, afd. Lobith (L35);

ERELEDEN

L.M.G. Bertina, C. van Elven, H. de Geus, R. Grefhorst, J. Heesakkers, H.P.G.M. van Hout, J.A.M. Kerkhof, P.J.F. Klören, T.J. Koenen, C.G. Maandag, S. Munniksma, K. Snijder, Mr. H.J.M. Stienen, H.K. v.d. Wal, C.W. Westland, W. Zijlstra.

LEDEN VAN VERDIENSTE

J. v/d Beek, E.B.A. Berns, T. Bielderma, K. Bink, B. Bosch, H. Branje, A. Castermans, R. van Dijk, A. Gort, P. Hagenaars, B.A.M. Horsting, A.J. Houtkooper, H.F.M. Jansen, J.M.C. van Kempen, G. Koenderink, J. Kreijveld, C.H.M. van der Linden, C. van Lunteren, A. Mertens, A. van Mingeroet, A.P.F. van Niel, P. Ooijen, C. van Oosterhout, J. Perdon, R. Steenbakkers, H. Suichies, W.A. Tolman, P. v.d. Tuin, P. Ubachs, J. Wijnhoven, H. Wouwenaar, K. Zegelaar.

HOOFDBESTUUR

Voorzitter: Albert Zomer, tel. 06-15318939, E-mail: albertzomer1958@outlook.com

Secretaris a.i.: Raymond Berghouwer, tel. 06-11793194, E-mail: raymond@Berghouwer.com

Penningmeester: Dirk Verburg, tel. 0113-502676, E-mail: cn.vogel@zeelandnet.nl

2e voorzitter: Rick Oudenampsen, tel. 06-22101101, E-mail: info@oudenampsen.com

Bestuurslid: Sjaak van Bennekom, tel. 035-6562027, E-mail: jjvanbennekom@hetnet.nl

VERTROUWENSPERSOON

Jan Perdon, tel. 06-53256215, E-mail: pdteh@home.nl

SECRETARIAAT KEURMEESTERSVERENIGING

Henk Jansen, tel. 06-19931488, E-mail: secretariaatkmv@hotmail.com

BONDSBUREAU

Bezoekadres: Aletta Jacobsstraat 4, 4623 ZB Bergen op Zoom.

Postadres: Postbus 74, 4600 AB Bergen op Zoom.

Telefoon: 0164-235007

E-mail: info@nbvv.nl

Internet: www.nbvv.nl

Het bondsbureau is op werkdagen geopend van 8.30 tot 12.30.

Uitgebreide contactinformatie vindt u op onze website www.nbvv.nl

De Vogel

COLOFON**Colofon****UITGEVER**

'Onze Vogels' is het maandelijkse tijdschrift van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers. Een organisatie van vogelliefhebbers met ca. 20.000 leden. De NBVV is opgericht in 1933. De totale oplage van Onze Vogels bedraagt 21.000 exemplaren.

Het tijdschrift wordt toegezonden aan leden, verspreide leden en binnen- en buitenlandse abonnees. Men wordt lid van de NBVV door zich aan te sluiten bij een van de circa 500 plaatselijke verenigingen van de bond. Ook bestaat voor iemand die principieel geen lid wenst te worden van een afdeling/vereniging om verspreid lid worden van de NBVV. Een verspreid lidmaatschap kost voor 2023 € 42,- per jaar (bij automatische incasso – anders zijn € 2,50 extra administratiekosten verschuldigd).

ABONNEMENTSPRIJZEN

Nederland € 32,- per jaar (bij automatische incasso – anders zijn € 2,50 extra administratiekosten verschuldigd). België € 38,-, Priority-post naar alle andere landen € 96,-. Verspreid lid buitenland: bovenvermelde bedragen met € 10,00 verhogen. Het abonnementsjaar loopt van 1 januari tot en met 31 december.

ADRES

NBVV, Postbus 74, 4600 AB Bergen op Zoom tel. 0164-235007 (bereikbaar tussen 08.30 en 12.30 uur), e-mail: info@nbvv.nl, website: www.nbvv.nl

Bankrekeningen: ABN AMRO bank, IBAN: NL55ABNA0468959262 (BIC: ABNANL2A) - ING bank: IBAN: NL96INGB0001148324 (BIC: INGBNL2A) t.n.v. Ned. Bond van Vogelliefhebbers.

De NBVV staat ingeschreven in het verenigingsregister van de Kamer van Koophandel en Fabrieken te Breda onder nummer 40280824.

REDACTIE

Hoofredactie: Henk Branje – te bereiken via E-mail: hbranje@icloud.com
Redactieadres: per adres Bonds bureau NBVV, t.a.v. redactie Onze Vogels – zie bovenstaand.

ZAKELIJKE ADVERTENTIES

Tarieven en deadlines voor zakelijke advertenties zijn te verkrijgen via het bondsbureau te Bergen op Zoom.

VERANTWOORDELIJKHEID

De Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers is niet verantwoordelijk voor de gepubliceerde advertenties en kent geen verplichting tot het opnemen van advertenties. De auteurs blijven verantwoordelijk voor de inhoud van hun artikelen. Door publicatie neemt de NBVV geen enkele verantwoordelijkheid op zich. Overname van artikelen, illustraties, foto's of gedeelten daarvan is zonder schriftelijke toestemming niet toegestaan.

VORMGEVING: Ingrid Hubers**DRUK:** Muller Print & Sign - Amsterdam

Het volgende nummer wordt ter post bezorgd in de tweede volle week van de volgende maand.

BEÏNDIGING LIDMAATSCHAP:

Afdelingsleden kunnen, indien gewenst, hun lidmaatschap beëindigen middels opzegging bij de vereniging waar zij lid zijn. Dit kan per half jaar. Het lidmaatschap voor verspreide leden is per jaar opzegbaar. Verspreide leden kunnen hun jaarlidmaatschap telkenmale per 31 december opzeggen via het Bonds bureau.

De

De appelvink (juveniel)

december

Coccothraustes coccothraustes

© Netty Pieters

Op het eerste zicht ziet een appelvink er wel een beetje als een rare vink uit. Met zijn kort staartje, brede stierennek en al even dikke kop en dikke snavel. Maar wanneer je de appelvink eens goed bekijkt straalt hij/zij kracht uit. En kracht hebben ze in hun snavel hoor; met het grootste gemak drukken ze een kersenspit stuk om bij de inhoud te komen, want dat is een delicatessie voor de appelvink. Men heeft vastgesteld dat de appelvink 50 kg kan drukken met de snavel, onwaarschijnlijk voor een vogel van zo'n 17 cm. Moet je zelf maar niet proberen met je tanden, of je kan meteen een afspraak maken bij de tandarts.

Het zijn echte vogels van de bossen. Wij wonen in de polders en daar worden ze maar heel zelden gezien. De appelvinken die in Nederland broeden, zijn ook geen echte trekvogels, maar bij strenge winters trekken ze wel weg

richting België en Frankrijk. In de wintermaanden komen er bij ons wel appelvinken uit het Noorden, meestal +- 15.000, om hier de winter door te brengen. In Nederland hebben we ongeveer 15.000 broedparen appelvinken en hun aantal houdt gelukkig goed stand. Ze bevolken de grote bossen in Brabant, Limburg, Drenthe, Overijssel, Gelderland, De Veluwe enz. Kortom als er maar bossen of grote parken zijn met hoge bomen. Veel kans heb je in Park Hoge Veluwe, daar zijn enkele schuilhutten gebouwd om vogels te spotten en te fotograferen. Maar het mooist konden we de appelvinken fotograferen in Oss vanuit een privé vogelfotografie hut. De man appelvink is wat feller gekleurd dan de pop; hij heeft zwarte armpennen. De pop is over het algemeen wat fletser gekleurd en ze heeft grijze armpennen. Zodra ze het nest verlaten kun je hierdoor reeds het verschil zien tussen man en pop. Heel apart is de dikke staalblauwe snavel in de lente en zomer. Buiten de broedtijd is de

snavel hoornkleurig. Nog een karakteristieke kenmerk van de appelvink zijn de sierveertjes op de slagpennen. Appelvinken behoren tot de orde van de zangvogels, maar echte zangvirtuozen zijn het niet.

De jonge appelvink pop is er een in jeugdkleed. Mijn vrouw Netty kon ze fraai op de foto zetten. Tegen de herfst hebben ze hun volwassen vederkleed. De echte ornithologen noemen het jeugdkleed "juveniel" en volwassen vederkleed "adult".

Wanneer je ooit het geluk hebt om ze eens te spotten in de natuur, het zijn schitterende vogels en zien er uit als echte krachtpatsers en dat zijn ze ook.

Alois van Mingeroet

NK VOGEL 2024

Hét evenement voor de vogelliefhebber

www.nbv.nl

in samenwerking met de Dierenparade Noordshow

Prachtnon
Lonchura spectabilis
foto: Gerard Moleman

inbrengen vogels inzenders:
maandag 15 januari
van 15.00 tot 21.00 uur

18 t/m 20 januari 2024
Evenementenhal Hardenberg